

20
19

JAAERVERSLAG
& -REKENING

VUVERENIGING

VERENIGING VOOR CHRISTELIJK HOGER ONDERWIJS,
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN PATIENTENZORG
gevestigd te Amsterdam

De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

vereniging@vu.nl

www.vuvereniging.nl

Aan de Ledenraad van VUvereniging

Hierbij bieden wij u het Jaarverslag en de Jaarrekening van de Vereniging over 2019 ter goedkeuring aan.

Bestuur VUvereniging,

ir. W.J. Schoonen,
voorzitter VUvereniging

drs. D.B. Stadig,
vicevoorzitter VUvereniging

drs. B.W. Groot,
lid Bestuur VUvereniging

prof. dr. C.M. van Praag
lid Bestuur VUvereniging

prof. dr. C. Polman,
lid Bestuur VUvereniging

Inhoudsopgave

1: VUvereniging in 2019	4
2: Activiteiten	7
2.2.1 Activiteiten VUvereniging in Amsterdam	7
2.2.2 Activiteiten VUvereniging in het land	10
2.2.3 Activiteiten van VU en VUmc	12
3: Beurzen en subsidies	14
3.1 Beurzenprogramma VUvereniging	14
3.2 Projecten, beurzen en subsidies	16
3.3 Asaliproject 2019– Fonds Wille	21
3.4 Bijzondere leerstoelen per 31 december 2019	22
4: Organisatie, Bestuur en Ledenraad	24
4.1 Organisatie en bestuurlijke ontwikkeling	24
4.2 Verslag Ledenraad VUvereniging	26
5: Financiële paragraaf	29
6: Jaarrekening	32
6.1 Balans (in k€)	32
6.2 Staat van Baten en Lasten (in k€)	33
6.3 Grondslagen Jaarrekening	36
6.4 Toelichting op de balans	38
6.4.1 Activa	38
6.4.2 Passiva	41
6.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	45
6.6 Toelichting op Staat van Baten en Lasten	46
6.6.1 Baten	46
6.6.2 Lasten	48
6.7 Gebeurtenissen na balansdatum	52
7: Overige gegevens	53
7.1 Resultaatbestemming in overeenstemming met de statuten	53
7.2 Controleverklaring	53
BIJLAGE 1: Inhoud effectenportefeuille	54
BIJLAGE 2: Verstrekte beurzen	56
BIJLAGE 3: Kosten ledencontact en regionale programmering	59

Deel 1

Jaarverslag

1: VUvereniging in 2019

Missie en doel

VUvereniging is een breed maatschappelijk netwerk van mensen die zich verbonden voelen met de Vrije Universiteit (VU) en het VU medisch centrum (VUmc, onderdeel van het Amsterdam UMC). Het netwerk verbindt de bijzondere identiteit van de VU en het VUmc met de samenleving waarvan de vereniging en haar leden deel uitmaken. VUvereniging gelooft dat wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en zorg kunnen bijdragen aan een betere wereld en wil door het organiseren van activiteiten en het verlenen van subsidies een brug zijn tussen VU en VUmc en de samenleving.

Voortbouwend op haar christelijke oorsprong wil VUvereniging bijdragen aan een betere wereld, een wereld waarin de grondwaarden rechtvaardigheid, medemenselijkheid en verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de wereld centraal staan. Zij onderkent en waardeert de rol die levensbeschouwing en zingeving hierbij spelen. Zij stimuleert de Stichting VU en de Stichting VUmc om zich bij de inrichting van onderwijs, onderzoek en zorg hierdoor te laten inspireren.

VUvereniging wil dit doel bereiken door:

1. Het in stand houden van de VU en het VUmc, als bijzondere instellingen in de zin van de wet, waardoor hun onafhankelijkheid wordt gewaarborgd;
2. Het organiseren van activiteiten op het snijvlak van onderwijs, wetenschap, zorg, levensbeschouwing en maatschappij;
3. Het verstrekken van subsidies voor activiteiten bij de instellingen die passen bij het doel van VUvereniging, waaronder het verstrekken van beurzen en het subsidiëren van projecten en bijzondere leerstoelen;
4. Het in stand houden van een ledenbestand dat het werk van VUvereniging en van VU/VUmc wil steunen en dat daarop aanspreekbaar is.

Belangrijke gebeurtenissen in 2019

In 2019 vierde VUvereniging haar 140-jarig bestaan. In een [speciale uitgave](#) bij de decembernieuwsbrief werd aandacht besteed aan het bijzondere karakter van de vereniging. Eveneens werd in de uitgave gereflecteerd op de vraag wat de opdracht aan de universiteit nu en in de toekomst zou moeten zijn.

VUvereniging is trots op het succes van de door de programmacoördinator ontwikkelde serie [De Vrije Wereld](#). De Vrije Wereld is het maandelijkse programma van de vereniging in de Botanische Tuin Zuidas waarin door verschillende gasten afkomstig uit wetenschap en samenleving een prikkelend thema wordt doorgelicht. Ook worden projecten die de vereniging subsidieert in de programmering betrokken, waardoor de rol van de vereniging als subsidieverstrekker wordt versterkt. In korte tijd heeft de Vrije Wereld een enthousiaste groep geïnteresseerden aan zich weten te binden die de drukbezochte programma's over wetenschap en actualiteiten trouw bezoeken. De vereniging zet zich met de programma's van de Vrije Wereld actief en nadrukkelijk op de kaart van de VU-campus.

In 2019 stelde de VU met de Strategie 2020-2025 een nieuw Instellingsplan voor de komende periode vast. In de strategie staan de vragen die opgeroepen worden door de veranderende rol, positie en betekenis van de universiteit als kennisinstituut centraal. De Commissie Meerjarenplan/Identiteit sprak uitvoerig met het College van Bestuur over de totstandkoming van het plan en de cruciale factoren in de implementatie ervan. VUvereniging blijft de implementatie van de strategie kritisch volgen, bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten en door middel van deelname aan klankbordgroepen.

Leden en contributie

Leden van VUvereniging ontvangen vier keer per jaar de nieuwsbrief, waarmee zij op de hoogte blijven van ontwikkelingen binnen de vereniging en de instellingen. Leden krijgen in veel gevallen korting op, of kunnen gratis deelnemen aan, activiteiten die de vereniging of de instellingen organiseren.

VUvereniging ziet zich al vele jaren geconfronteerd met een afnemend ledenbestand. Weliswaar trekt de vereniging elk jaar nieuwe leden, maar dit weegt niet op tegen het aantal trouwe leden dat de vereniging helaas ontvalt. De belangrijkste redenen daarvan zijn overlijden en ouderdom. Leden die twee jaar achtereen hun contributie niet betalen, worden eveneens uitgeschreven. Voortbouwend op het in 2018 vastgestelde kader voor ledenwerving heeft het Bestuur een communicatieadviseur aangetrokken om een uitvoerende strategie voor ledenwerving op te stellen, passend bij de eigenheid en positie van de vereniging en aansluitend bij het uitgangspunt dat ledenwerving niet bij één persoon ('de ledenwerver') ligt, maar dat Ledenraad, Bestuur en leden allemaal ambassadeurs zijn van de vereniging. Werving vindt plaats vanuit de inhoud en is in eerste instantie gericht op medewerkers, studenten en alumni van de instellingen. In 2020 zal de adviseur een rapport met aanbevelingen opleveren.

VUvereniging kent drie vormen van lidmaatschap: gewone leden, pas-afgestudeerden voor een periode van vier jaar en studentleden, de twee laatstgenoemde groepen tegen een gereduceerd tarief. De bijbehorende bedragen voor contributie waren in 2019: gewoon lid: € 27,00; afgestudeerd- en studentlid: € 10,00. Het tarief voor pas-afgestudeerden is gelijk aan het tarief van studentleden en is in 2019 niet actief aangeboden aan afstudeerders.

Het is mogelijk dat mensen zich als belangstellende laten registreren. Belangstellenden betalen geen contributie en worden uitgenodigd voor de bijeenkomsten die VUvereniging organiseert (maar krijgen in tegenstelling tot leden geen korting) en ontvangen de nieuwsbrief. Zij kunnen, in tegenstelling tot leden, niet deelnemen (als kandidaat of als stemgerechtigde) aan verkiezingen van de Ledenraad en worden, evenals andere geïnteresseerden en introducees, uitgenodigd voor de ontmoetingsbijeenkomsten na de Ledenraadsvergaderingen.

Leden en belangstellenden 2019	31-12-2019	31-12-2018
VUverenigingsleden	2199	2279
VUvereniging studentleden	34	29
Belangstellenden	45	35

Exposure en programmering

De zichtbaarheid onder de brede doelgroep van studenten, alumni en medewerkers werd verbeterd door het regelmatig plaatsen van artikelen in nieuwsbrieven en magazines, significant versterkt door de exposure rondom de Vrije Wereld. Naast de eigen nieuwsbrief, de website van VUvereniging en social media accounts, was er ook exposure in het VUmagazine voor alumni, de VU-zine en de W-zine voor medewerkers van de VU en de nieuwsbrief van VUmc. Informatie over VUvereniging is vanaf 2017 opgenomen in de diverse digitale informatie die afstudeerders van de VU ontvangen.

In 2019 werd een publieksverslag opgesteld, waarin op overzichtelijke wijze de missie, doelen en activiteiten van VUvereniging werden gevisualiseerd. Tijdens de Opening van het Academisch Jaar werd dit publieksverslag, samen met de pledge cards, verspreid. Met de pledge cards kunnen geïnteresseerden zich direct aanmelden als lid van de vereniging. Ook bij de Dies waren publieksverslag en pledge card beschikbaar. Via de eigen toolbox hebben Ledenraadsleden toegang tot de pledge card en flyers om VUvereniging binnen hun eigen netwerk voor het voetlicht te brengen.

Net als voorgaande jaren werden door VUvereniging social media accounts ingezet (LinkedIn, Twitter en Facebook). In zowel de inhoud van programmering en subsidiëring, als in de berichtgeving daarover, lag de focus op het vergroten van het bereik en het stimuleren van betrokkenheid. In 2020 zal hier op worden voortgebouwd, onder andere door ook Instagram in te gaan zetten, een medium waar veel studenten gebruik van maken. Ook is in 2019 door een start van de aanpassing van de (grafische) vormgeving getracht een vertaalslag te maken naar een bredere en vooral jongere doelgroep.

VUvereniging organiseert met en gericht op leden en belangstellenden activiteiten en lezingen op het snijvlak van onderwijs, wetenschap, zorg, levensbeschouwing en maatschappij op de VU-campus en in het land. Er zijn middelen beschikbaar voor actieve leden in verschillende regio's om activiteiten te organiseren. Meer informatie over de activiteiten is opgenomen in hoofdstuk 2.

De vereniging als subsidiegever

VUvereniging heeft in 2019 in totaal € 1.067.000 beschikbaar gesteld aan subsidies voor projecten die een verbinding hebben met de doelstelling van de vereniging en die ten goede komen aan de VU en het VUmc. VUvereniging trekt hierbij samen op met de Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS) die zich heeft aangesloten bij de subsidieregeling van VUvereniging. Bij vrijwel alle projecten vraagt VUvereniging expliciet om exposure voor de vereniging in digitale en schriftelijke uitingen en bij (publieks)activiteiten; dit om nieuwe doelgroepen te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn het gebruiken van de flyer van VUvereniging bij evenementen, het plaatsen van het logo op de toekenningsbrieven van beurzen of, waar relevant, het gezamenlijk organiseren van programma's. Waar de subsidiemiddelen aan werden besteed, staat beschreven in hoofdstuk 3. Daar worden ook de werkzaamheden van de gezamenlijke Subsidiecommissie toegelicht.

2: Activiteiten

VUvereniging organiseert activiteiten in Amsterdam en in het land, zelfstandig en in samenwerking met VU en VUmc. Programma's met (actuele) thema's als zingeving, duurzaamheid, gezondheid, ouderen en zorg, die in sommige gevallen aansloten bij de VU-profilerings- en jaarthema's Connected World en Governance for Society.

In 2019 is de opzet van de Programmaraad herzien en is de Commissie Activiteiten door de Ledenraad opgeheven. Waar de Programmaraad eerder ter inspiratie diende voor de programmering van publieksactiviteiten door VUvereniging, VU en VUmc, is de Programmaraad voortaan gericht op het genereren van ideeën en suggesties voor de programma's van VUvereniging in het land. Hiertoe worden de programmacoördinator van de vereniging, de Ledenraadsleden en de programmavrijwilligers uit de regio's uitgenodigd. De discussies in de Programmaraad kunnen aansluiten bij profileringsthema's van de instellingen of actuele relevante kwesties.

VUverenigingsleden worden uitgenodigd voor activiteiten van de VU en het VUmc die qua inhoud goed aansluiten bij programmering van VUvereniging. Hieronder een overzicht van de inhoud van de activiteiten en bezoekersaantallen.

1. Activiteiten VUvereniging in Amsterdam
2. Activiteiten VUvereniging in het land
3. Activiteiten VU en VUmc

2.2.1 Activiteiten VUvereniging in Amsterdam

Vrije Schrijver – collegejaar 2018-2019

Annelies Verbeke was de Vrije Schrijver bij de VU in het collegejaar 2018-2019 en werd gevraagd om aan te sluiten bij het VU profileringsthema Connected World. Zij nam deel aan colleges en projecten van de Faculteit der Geesteswetenschappen en trad op binnen de programmering van VU en VUvereniging. Zo vroeg zij als onderdeel van het project 'De wereld in het kort' studenten en medewerkers van de VU hun favoriete korte verhaal in te sturen, waarvan een aantal als podcast te horen waren in zes luisterstoelen op de VU campus. Annelies Verbeke gaf tevens de jaarlijkse Abraham Kuyper Lezing, een project van VUvereniging, Faculteit der Geesteswetenschappen, Maatschappelijke Profilering en VU Uitgeverij.

Rondleiding tentoonstelling Op en onder de campus – 15 januari 2019

De expositie *Op en onder de campus* toonde de geschiedenis en nabije toekomst van de VU Campus. Bij de aanleg van de warmte-koudeopslag in 2017 werden er op het VU-terrein diepe boringen verricht, die de aanleiding vormden voor een bodemonderzoek onder leiding van aardwetenschapper Simon Troelstra. Exclusief voor leden van VUvereniging was er een rondleiding door de tentoonstelling onder leiding van Simon Troelstra, Marcel van Heemert (programmamanager campusontwikkeling) en Liselotte Neervoort (conservator academisch erfgoed).

Bezoekersaantal ca. 10

De Vrije Wereld: All you need is love – 14 februari 2019

In de editie van de Vrije Wereld op Valentijnsdag werd met verschillende wetenschappers verder gekeken dan hartjes en rode rozen. Bijzonder hoogleraar antropologie Irene Stengs beschouwde de feestdag en de hype er omheen vanuit haar onderzoek naar fenomenen in de populaire cultuur. Hoogleraar sociale psychologie Paul van Lange sprak over de werking van het menselijk brein als het gaat om liefde, vriendelijkheid en haat. Communicatiewetenschapper Zeph van Berlo ging in op het onderzoek dat aan de VU en UVA gedaan wordt naar Tinder. Singer-songwriter Ewoud Kieft bezong de rafelranden van de liefde. Bezoekersaantal ca. 55

De Vrije Wereld: Op de vlucht – 14 maart 2019

De media stonden bol van de verhalen over vluchtelingen. De Vrije Wereld ging op zoek naar een frisse blik en de verbinding. Journaliste Linda Polman gaf een eerlijke inzicht in het Europees vluchtelingenbeleid naar aanleiding van haar nieuwe boek *Niemand wil ze hebben*. Adel AlBaghdadi vluchtte zelf uit Syrië. Hij vertelde over zijn reis, maar ook over zijn WE Organization waarmee hij nu de dialoog zoekt tussen alle Nederlanders. VU-studenten Migratierecht zochten ondertussen naar nieuwe wegen om vluchtelingen in rechtszaken bij te staan. Zij hielden een pleidooi in een 'Moot Court': een gesimuleerde rechtbanksituatie en tevens een project dat door VUvereniging wordt gesubsidieerd. De muziek kwam van de Syrische ud-speler en zanger Nawras Altky.

Bezoekersaantal ca. 50

De Vrije Wereld: Shout-out tegen burn-out – 11 april 2019

Hoog opgelopen werkdruk bij universiteitsmedewerkers, een onderzoek vanuit de Tweede Kamer naar studentenstress en een explosieve stijging van het aantal coaches in Nederland. Tijd om het te hebben over het te hebben over stress, burn-out en ons welzijn. Preventiemedewerker GGZ Emile Metselaars vertelde in De Vrije Wereld over wat hij in de praktijk tegenkomt, maar ook over zijn onderzoek naar prettige vorm van stress in werksituaties. Hoogleraar boeddhisme André van der Braak ging in op de opmars van Mindfulness Based Stress Reduction en de verschillende perspectieven hierop. Margot van de Weijer sprak over het VU-onderzoek naar de genetische grondslagen van welzijn, dat zich richt op de vraag waarom de ene mens gelukkiger is dan de ander. Met muziek van singer-songwriter Margot Merah.

Bezoekersaantal ca. 55

De Vrije Wereld: Genderblender, identiteit in de mix – 9 mei 2019

Traditionele mannen- en vrouwenrollen verschuiven, maar niet zonder slag of stoot. En wat als je je niet thuis voelt in het lichaam en de sekse waar je mee bent geboren? De Vrije Wereld dook in de veelzijdige genderwereld van vandaag. Historicus Alex Bakker vertelde over zijn boek naar transgenderzorg in het VUmc. Nienke de Bruijn en Romy van der Lee van het door VUvereniging ondersteunde WO&MEN@VU-netwerk spraken over gender(on)gelijkheid in de wetenschap. Willemijn Krebbekx van kennisinstituut Atria liet zien hoe ingesleten man-vrouw beelden zijn. Met muziek van Willem Wits.

Bezoekersaantal ca. 25

Verbinding Gezocht – 17 mei 2019

Hoe kunnen we in dialoog blijven met elkaar, ook als we van mening verschillen op bijvoorbeeld het gebied van religie of cultuur? In Verbinding Gezocht liet VUvereniging drie sprekers aan het woord die elk op hun manier een antwoord op deze vraag zochten. Comparatief godsdienstfilosoof Annewieke Vroom ging in op het begrip privilege. Compassieprijswinnaar Karim Amghar sprak vanuit zijn ervaring in het werken met (soms radicaliserende) jongeren over hoe je binnen een diverse groep over hete hangijzers kunt praten. Decaan Ruard Ganzevoort sprak over het zoeken naar dialoog binnen de faculteit Religie en Theologie na het uitkomen van de Nashville verklaring. Aansluitend was er een gesprek met het publiek onder leiding van Miranda van Holland, valorisatiemedewerker van de eerdergenoemde faculteit.

Bezoekersaantal ca. 30

Abraham Kuyperlezing – 21 mei 2019

Vrije Schrijver Annelies Verbeke hield in de Zuiderkerk de Abraham Kuyperlezing. Na een introductie door voormalig Vrije Schrijver Abdelkader Benali, sprak zij zich uit tegen de verengelsing van de boekenkasten en voor de emancipatie van boeken uit andere taalgebieden. Zij bekritiseerde het besluit van de VU om de bachelor-afstudeerrichting 'Literatuur en Samenleving: Nederlands' af te bouwen. Andere sprekers waren hoogleraar Engelse letterkunde Diederik Oostdijk en Dichter des Vaderlands Tsead Bruinja. Saartje Van Camp (Spinvis) en het internationale vrouwenkoor Mihira zongen kinderliedjes uit alle windstreken en acteur Kenneth Herdigein speelde een fragment uit zijn voorstelling 'Mei', waarin hij zijn liefde voor het Sranan Tongo en de Nederlandse taal bezingt. Abdelkader Benali en Annelies Verbeke spraken met de Britse auteur

Ann Morgan over haar project 'A year of reading the world', waarin zij nog onontdekte taalregio's in de wereldliteratuur onder de aandacht brengt.

Een programma van VUvereniging, Maatschappelijke Profilering VU, Faculteit der Geesteswetenschappen, VU Uitgeverij.

Bezoekersaantal ca. 320

Vrije Schrijver collegejaar 2019-2020

Arnon Grunberg is de Vrije Schrijver van het collegejaar 2019-2020. Hij zal deelnemen aan diverse programma's op de VU, waaronder een programma van VUvereniging op de campus in 2020. Hiernaast gaat hij met studenten op huisbezoek bij vier auteurs en zal hij verschillende colleges verzorgen. Grunberg houdt zich binnen het thema 'Governance for Society' onder andere bezig met de grondwet.

Een project van VUvereniging, Faculteit der Geesteswetenschappen, Maatschappelijke Profilering VU en VU University Press.

De Vrije Wereld: Klimaat op hol – 13 juni 2019

Een toename van extreem weer, stakende scholieren en een CO2 heffing voor bedrijven of toch niet? In De Vrije Wereld ging het over een veelbesproken onderwerp: het klimaat. Aardwetenschapper Simon Troelstra nam het publiek mee naar de warme middeleeuwen en de Kleine IJstijd om aan te tonen hoe extreem de huidige klimaatopwarming is. Oscar Widerberg van het Instituut voor Milieuvraagstukken van de VU praatte over mondiaal klimaatbeleid, het Akkoord van Parijs en bedrijven met eigen klimaatdoelstellingen. Jaap de Jong vertelde over zijn initiatief De Gezonde Stad, waarmee hij met hulp van bewoners en de Gemeente Amsterdam bouwt aan concrete oplossingen. Met muziek van Anne Soldaat.

Bezoekersaantal ca. 50

Ontmoetingsbijeenkomst VUvereniging – 15 juni 2019

Aansluitend op de Ledenraadsvergadering organiseerde VUvereniging een ontmoetingsbijeenkomst waarin het door VUvereniging gesubsidieerde project Zinnvolle Doelen in de Revalidatie centraal stond. Joost Dekker (hoogleraar Paramedische Zorg), Lenneke Post (geestelijk verzorger) en Onno Manck (physician assistant) lichtten toe hoe een nieuwe methodiek, ingericht rondom het gesprek tussen geestelijk verzorger, cliënt en revalidatiearts, inzichten biedt in de opvattingen van de cliënt over zijn of haar kernwaarden, relaties, wereldopvatting, identiteit en innerlijke houding. Deze methodiek verlegt de focus en doelen van een revalidatieproces en blijkt een positief effect te hebben op de patiëntengroep die meedoet.

Bezoekersaantal ca. 40

Bier met een Missie – 26 september 2019 en 29 november 2019

Bierbrouwen, de Vrije Universiteit en maatschappelijk verantwoord ondernemen, wat hebben die drie met elkaar te maken? Heel veel! Bierbrouwer Willem Hovy, mede-stichter, financier en de eerste president-directeur van de VU, stond aan de wieg van wat tegenwoordig maatschappelijk verantwoord ondernemen genoemd wordt. Zijn Amsterdamse brouwerij De Gekroonde Valk was rond 1900 de grootste van Nederland. Twee jaar geleden werd het bedrijf nieuw leven ingeblazen onder de naam Poesiat & Kater. Eymert van Manen, een van de mensen achter de brouwerij en initiatiefnemer van een door VUvereniging ondersteunde biografie over Hovy, nam het publiek mee terug naar Hovy's ondernemerschap. Historicus Rolf van der Woude, ook de schrijver van *Geloof in de Brouwerij*, ging in op Hovy en de VU. Filosoof en bedrijfskundige Jelle van Baardewijk keek naar de huidige voortzetting van Hovy's ondernemersstijl. Vanwege het grote succes van de eerste editie van Bier met een Missie, is nog deze nog een keer in dezelfde vorm georganiseerd. Ook de tweede editie was volgeboekt.

Bezoekersaantal ca. 110

De Vrije Wereld: De toekomst van duurzaamheid – 10 oktober 2019

Op donderdag 10 oktober, Dag van de Duurzaamheid, sloeg VUvereniging voor De Vrije Wereld de handen ineen met Green Office VU. Plasticexpert Heather Leslie (Environment & Health) vertelde over hoe plastic

doordringt tot in ons lichaam. Arianne van der Wal (School of Business & Economics) legde naar aanleiding van haar promotieonderzoek uit hoe wij evolutionair niet gemaakt zijn om duurzaam te handelen, maar hier toch in kunnen slagen. Nadine Maarhuis, schrijver van het boek *Pioniers van de nieuwe welvaart*, ging in op de Donuteconomie en hoe deze de wereld kan veranderen. Met muziek van 'duurzame muzikant' Roos Blufpand. Aansluitend vierde Green Office VU haar vijfde verjaardag.
Bezoekersaantal ca. 50

De Vrije Wereld: De maakbare mens – 14 november 2019

Hoe (na)maakbaar is de mens en wat vinden we daarvan? De ontwikkelingen in DNA-techniek en robotica gaan razendsnel: de mens lijkt steeds beter in staat om aan zichzelf te 'knutselen' en ondertussen vertonen robots opvallend veel overeenkomsten met mensen. Hoogleraar computationele lexicologie Piek Vossen demonstreerde 'zijn' robot Leolani, die de menselijke taal en interactie onder de knie probeert te krijgen. Hoogleraar community genetics & public health genomics Martina Cornel ging in op de nieuwste ontwikkelingen in CRISPR-Cas. Suzanne Metselaar, universitair docent Metamedica, besprak verschillende manieren om naar de (na)maakbaarheid van de mens te kijken: van bioconservatisme tot transhumanisme.
Bezoekersaantal ca. 50

De Vrije Wereld: Armoede in december – 13 december 2019

Nederland staat consequent hoog op lijstjes van rijkste landen ter wereld. Dat klinkt niet slecht, maar waarom zijn er wel voedselbanken? De Vrije Wereld nam armoede in Nederland onder de loep. Stella Hoff van het Sociaal Cultureel Planbureau ging in op de armoedecijfers in ons land: waar hebben we dan het eigenlijk over? Marie-Louise Voors is directeur van Stichting ONSbank. Zij vertelde over de methode van de stichting die zich richt op jongeren met schulden, maar die ook het systeem waarin deze ontstaan aankaart. Prof. dr. Anton Kunst (Amsterdam UMC) ging in op zijn onderzoek naar de relatie tussen armoede en gezondheid. Met muziek van bluesmuzikant Fabian.
Bezoekersaantal ca. 50

2.2.2 Activiteiten VUvereniging in het land

VUvereniging organiseert buiten Amsterdam activiteiten over actuele, levensbeschouwelijk en maatschappelijke thema's die op een breed publiek kunnen rekenen. Steeds meer wordt gezocht naar sterke maatschappelijke partners, met een grote en liefst jonge achterban, om de impact, bereik en bezoekersaantallen van de programma's te vergroten.

Verbinden, verbanden, verbonden: Jelle van Baardewijk – 20 januari 2019 – Kortenhoef

Jelle van Baardewijk is als filosoof en bedrijfskundige verbonden aan de VU en promoveerde in de bedrijfsethiek. In het kerkje van de Oecumenische Streekgemeente Kortenhoef sprak hij over de filosofische achtergronden van de doorgeslagen individualisering. Hiernaast schetste hij ook verschillende perspectieven op positieve hedendaagse ontwikkelingen, zoals de hernieuwde aandacht voor duurzaamheid en spiritualiteit. Uitgangspunt bij zijn lezing was het recent verschenen boek dat hij samen met Ad Verbrugge en Govert Buijs schreef: *Het Goede Leven en de Vrije Markt*.
In samenwerking met de Oecumenische Streekgemeente Kortenhoef.
Bezoekersaantal ca. 45

Verbinden, verbanden, verbonden: Mirjam van Veen – 17 februari 2019 – Kortenhoef

Hoogleraar kerkgeschiedenis Mirjam van Veen verricht onderzoek naar gereformeerde vluchtelingen die in de zestiende eeuw naar het Duitse Rijnland trokken, op de vlucht voor het oorlogsgeweld in de Lage Landen. Zij kijkt hierbij naar hoe de gereformeerden functioneerden in de lutherse of katholieke omgeving waarin zij terecht kwamen. In sommige steden werden zij gastvrij onthaald en maakte de stedelijke overheid dankbaar gebruik van de economische impulsen die de immigranten meebrachten. Andere steden vreesden de komst van groepen vreemdelingen en waren beducht voor de concurrentie van deze ambachtslieden van vreemde herkomst. In haar lezing ging Mirjam van Veen ook in op parallellen met de huidige tijd en de omgang met

vluchtelingen.

In samenwerking met de Oecumenische Streekgemeente Kortenhoef.

Bezoekersaantal ca. 25

De psychologie van virtuele communicatie – 4 maart 2019 – Apeldoorn

Tilo Hartmann, universitair hoofddocent Communicatiewetenschap, doet onderzoek op het gebied van mediapsychologie en –gebruik. Hierbij kijkt hij naar de psychologische effecten van het feit dat steeds meer communicatie online en virtueel plaatsvindt. We ontmoeten anderen online, leren over de wereld via YouTube-clips en brengen onze tijd door met videogames en in virtuele omgevingen. De verschillende media worden steeds realistischer en meeslepender, denk aan Virtual Reality of Extended Reality. Hoe nemen mensen deze media waar, hoe reageren ze erop en wat betekent dit voor ons dagelijks leven? Dit seminar was Engelstalig en zowel openbaar als bestemd als college voor studenten aan Wittenborg University, waar het seminar plaatsvond.

In samenwerking met Wittenborg University en Verdieping in West van de Protestantse Gemeente Apeldoorn.

Bezoekersaantal 28

Verbinden, verbanden, verbonden: Annelies Verbeke – 17 maart 2019 – Kortenhoef

Vrije Schrijfster Annelies Verbeke sprak in het kader van het thema 'Verbinden, verbanden, verbonden' over de eigenzinnige manier waarop literatuur kan verbinden. Zij vertelde over hoe zij als lezer en auteur troost, herkenning en begrip heeft ervaren. Als lezer kijkt Verbeke bewust over tijds- en landsgrenzen heen. Juist minder gekende schrijvers bieden haar een nieuw perspectief op de wereld. Als veel vertaald auteur ziet zij als geen ander het belang van goede literaire vertalers, voor wie zij een lans brak. Hiernaast ging Verbeke ook in op de verengelsing in de literaire wereld en het gevaar van verschraving dat hierin schuilt.

In samenwerking met de Oecumenische Streekgemeente Kortenhoef.

Bezoekersaantal ca. 40

Behandelbaarheid en begeleiding van mensen met dementie – 2 mei 2019 – Lelystad

Dementie is een verzamelnaam van ruim vijftig ziektes, waarvan de meest voorkomende de ziekte van Alzheimer is. Het gaat steeds om een combinatie van symptomen, waarbij de hersenen de informatie niet meer goed kunnen verwerken, met alle ingrijpende gevolgen van dien. Philip Scheltens, hoogleraar neurologie en directeur van het Alzheimercentrum Amsterdam sprak in Theater Posa over vroegdiagnose bij dementie, nieuwe therapieën en dementie op jonge leeftijd. Wendela Erbrink, ketenregisseur van het netwerk dementie in Noord- en Oost Flevoland, ging in op de begeleiding bij dementie, waarbij zij algemene en specifiek Flevolandse ontwikkelingen besprak.

In samenwerking met Woonzorg Flevoland.

Bezoekersaantal ca. 105

De genetische aanleg voor geluk – 15 september 2019 – Kortenhoef

Er wordt veel onderzoek gedaan naar psychische ziekten, maar wat kunnen we leren van mensen die over het algemeen gelukkig zijn? Bart Baselmans, VU-onderzoeker op de afdeling biologische psychologie, promoveerde de verschillen in geluk tussen mensen. Hij ontdekte dat er een genetische aanleg voor geluk bestaat en onderzocht welke stukjes DNA hiervoor verantwoordelijk zijn. Bij het onderzoek bleek anderzijds ook dat de invloed van de omgeving op geluk en welzijn groot is. Na zijn promotie verruimde Baselmans daarom zijn blik en kijkt hij nu ook naar welke omgevingen mensen gelukkiger maken. In Kortenhoef praatte hij het publiek bij over de nieuwste inzichten.

In samenwerking met de Oecumenische Streekgemeente Kortenhoef.

Bezoekersaantal ca. 33

De gespannen verhouding tussen wetenschap, complotdenken en sociale media – 26 september 2019 – Almere

Waarom hebben hippe vloggers meer invloed op ons eetgedrag dan diëtisten? Waarom is Twitter voor zoveel lezers de belangrijkste nieuwsbron? Zijn sommige mensen vatbaarder voor complottheorieën dan anderen? Blijken sommige theorieën ook waar? Jan-Willem van Prooijen, hoofddocent bij de afdeling Sociale- en Organisationspsychologie aan de VU én expert op het gebied van complottheorieën, ging in Buurtcentrum Parkwijk in op de psychologische principes die schuilgaan achter complotdenken. Willem Schoonen, voorzitter van VUvereniging, oud-hoofdredacteur van Trouw en wetenschapsjournalist, sprak over het huidige wantrouwen in de wetenschap en de rol en verantwoordelijkheid van de media. Bezoekersaantal 37

2.2.3 Activiteiten VU en VUmc

Verenigingsleden worden uitgenodigd voor activiteiten van VU en VUmc die aansluiten bij of inspiratie kunnen bieden voor de inhoud van de eigen programmering. Via de nieuwsbrief, social media en de website werden de leden geattendeerd op deze activiteiten. De leden zijn welkom bij de Opening Academisch Jaar en de Dies Natalis van de VU en werden daarnaast uitgenodigd voor het jaarlijkse concert van het VU-orkest en de lunchconcerten van het VUmc.

VU concert in het Concertgebouw – 20 januari 2019

Concert met muziek van Mendelssohn, Richard Strauss en Mahler, door het VU-orkest onder leiding van Joost Smeets en met sopraan Charlotte Janssen.

De wereld in het kort – 7 mei 2019

Met haar studentenproject 'De wereld in het kort' bracht Vrije Schrijver Annelies Verbeke haar liefde voor het korte verhaal samen met haar streven naar een diverser aanbod in de internationale boekenkast. Ze riep studenten en medewerkers van de VU op om hun favoriete korte verhaal in te sturen dat oorspronkelijk in een andere taal dan het Engels gepubliceerd was. De gebundelde verhalen werden gepresenteerd tijdens het evenement in 3D op 7 mei. Hierbij spraken, naast Annelies Verbeke, ook vertalers Luk van Haute en Canan Marasligil over hun werk. Ten slotte onthulde rector Vinod Subramaniam zes 'luisterstoelen' die verspreid over de VU geplaatst waren, waar vanuit enkele van de korte verhalen te beluisteren waren.

Opening Academisch Jaar: Wij zijn de baas! – 2 september 2019

Met de opening van het academisch jaar werd het nieuwe jaarthema gelanceerd: Governance for society. Na een muzikaal welkom door de Bijlmerse Brotherhood Brassband, hielden collegevoorzitter Mirjam van Praag en fractievoorzitter GroenLinks van de Eerste Kamer Paul Rosenmöller beiden een inleidende speech over democratisch leiderschap. Onder leiding van Eva Brouwer gingen zij vervolgens in gesprek met twee jonge leiders: Diederick van der Wijk (Forward Incubator) en Pieter Lossie (YouthforClimateNL en LAKS). Vrije Schrijver Arnon Grunberg las een column voor. Tot slot zette rector magnificus Vinod Subramaniam de winnaars van de Spinozaprijs- en Zwaartekrachtwinnaars in het zonnetje.

Dies Natalis: Democracy – 18 oktober 2019

Framing, fact free argumentatie en populisme zorgen voor nieuw engagement: het politieke debat bloeit in de sociale media. We zijn weer betrokken! Maar we betalen een prijs. Kan de wetenschap helpen de nuance in de democratie te redden? Daarover ging het tijdens deze Dies. Met de Dieslezing van Catherine de Vries, hoogleraar Politiek gedrag in Europa aan de VU, een rondetafelgesprek over fact free politics met onder meer onderzoekers Sanne Kruijkemeier en Antske Fokkens van de recent opgestarte Amsterdam Young Academy, en een optreden van Boom Chicago. Aan het eind van de Dies maakte de rector bekend dat Anne-Marie Slaughter, hoogleraar internationale betrekkingen en politicologie, en directeur van de denktank New America, een eredoctoraat van de VU ontvangt.

Martin Luther King lezing – 28 november 2019

De Martin Luther King Lezing was dit jaar onderdeel van het diversiteitssymposium en stond in het teken van jonge 'gamechangers'. Samira Rafaela, Europarlementariër voor D66, gaf de lezing en gaf haar visie op kansengelijkheid in de EU. Hierna ging zij onder leiding van Shay Kreuger in gesprek met jonge gamechangers. Ten slotte werd de winnaar bekend gemaakt van de Martin Luther King Spoken Word wedstrijd, waarvan de kandidaten aan het begin van de avond hun talent al aan het publiek hadden getoond.

Lunchconcerten VUmc – elke eerste donderdag van de maand

Namens de Dienst Pastoraat en Geestelijke Verzorging van het VUmc, die mede wordt gesubsidieerd door VUvereniging, worden verenigingsleden uitgenodigd voor de maandelijkse lunchconcerten in het VUmc.

3: Beurzen en subsidies

Via een jaarlijkse subsidieronde verleent VUvereniging beurzen en subsidies voor projecten en activiteiten die ten goede komen aan de VU- en VUmc-gemeenschap, op basis van de beoordelings- en selectiecriteria in de subsidieregeling. De Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS) heeft zich aangesloten bij dit subsidieproces.

De Subsidiecommissie fungeert als adviescommissie voor het Bestuur VUvereniging en het Bestuur VCAS en bestond in 2019 uit de volgende personen:

- Willem Schoonen (voorzitter VUvereniging)
- Duco Stadig (vicevoorzitter VUvereniging)
- Annemarie Bibo (secretaris VUvereniging)
- Mathilde Boon-Niks (lid Ledenraad VUvereniging)
- Pier Rienks (lid Ledenraad VUvereniging)
- Joris Verhaar (lid Ledenraad VUvereniging)
- Vinod Subramaniam (rector magnificus VU)
- Johan Wolswinkel (secretaris VCAS)

De Subsidiecommissie is in 2019 tweemaal bijeengekomen. In april werden de tussen- en eindrapportages over de in 2018 verleende subsidies besproken. De commissie is gemandateerd om de rapportages zelfstandig te beoordelen en af te handelen. In september werden de 34 ingediende subsidieaanvragen voor het jaar 2020 beoordeeld en van advies voorzien overeenkomstig de criteria zoals opgenomen in de subsidieregeling. De Subsidiecommissie heeft vervolgens het Bestuur VUvereniging en het Bestuur van de VCAS geadviseerd over de toekenning van de subsidies. De besturen hebben conform het advies van de Subsidiecommissie besloten over de toekenning van subsidies voor het jaar 2020.

3.1 Beurzenprogramma VUvereniging (40, 41 en 42)

In goed overleg met het International Office VU is het Beurzenprogramma VUvereniging ontwikkeld. VUvereniging leverde samen met de VCAS in 2019 een bijdrage van € 284.400 aan dit beurzenprogramma. Het aanvragen en verlenen van beurzen verliep volgens de voorwaarden van het International Office van de VU. Aanvullende voorwaarde bij het verstrekken van beurzen gesubsidieerd door VUvereniging is een relatie met de waarden uit de grondslag van VUvereniging: rechtvaardigheid, medemenselijkheid en verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de wereld.

VUvereniging leverde een bijdrage aan de volgende categorieën beurzen:

A. Aanvulling VUFP - VU Fellowship Programme

Het VU Fellowship Programme (VUFP) is het beurzenprogramma van de VU voor sterk gemotiveerde en uitstekend presterende buitenlandse studenten. De beurzen van VUvereniging worden ingezet om een tweede kans te geven aan studenten die afkomstig zijn uit de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika, Indonesië) of - bij onderuitputting - uit andere landen die aan de VU weinig vertegenwoordigd zijn. In 2018 is besloten om de GPA-norm (grading in education) te verlagen van 8 naar 7 zodat meer studenten uit de focuslanden in aanmerking komen voor een beursbijdrage. Voorts is in 2019 besloten om ook Ethiopië toe te voegen aan de voorkeurslanden. VUvereniging en VCAS droegen in 2019 aan dit programma in totaal € 218.900 bij.

B. Stagebeurzen voor VU studenten

In 2019 werd door VUvereniging en VCAS in totaal € 20.000 beschikbaar gesteld voor VU- studenten die in het buitenland stage willen lopen. Het betreft ondersteuning van studenten die geen Erasmusbeurs ontvangen voor hun stages en die in de regel buiten Europa worden gevolgd. Bij de selectie werd gekeken naar draagkracht; het is een voorwaarde dat studenten een aanvullende studiebeurs van DUO ontvangen als

bewijs van geringe financiële draagkracht. Er zijn 13 beurzen toegekend voor een totaalbedrag van € 13.000.

C. Beurzen voor uitwisseling naar Zuid-Afrika en Indonesië

Uitwisseling voor een semester naar een buitenlandse universiteit is een leerzame ervaring die studenten goed voorbereidt op de internationale wereld waar ze later ook in hun werk mee te maken krijgen. Voor niet-EU bestemmingen bestaan veel minder beursmogelijkheden dan voor EU-bestemmingen (Erasmusbeurzen). Als aanvulling op de beurzen die de Nederlandse overheid toekent aan de VU voor uitwisseling buiten Europa, worden vanuit VUvereniging beurzen beschikbaar gesteld voor uitwisseling met de focuslanden van de VU: Zuid-Afrika en Indonesië, aangevuld met uitwisselingen naar belangrijke strategische partners van de VU buiten Europa: Renmin University (China, Beijing), Beijing University of Technology (China, Beijing), Amrita University (India, diverse campussen), UCLA (USA, Los Angeles), Simon Fraser University (Canada) en McMaster University (Canada). In 2019 ontvingen 35 studenten een aanvullende beurs en ging het in totaal om een bijdrage van € 20.000 van VUvereniging en VCAS. Daarnaast is € 21.875 gesubsidieerd vanuit het ministerie van OC&W en € 1.875 vanuit GLOBE.

D. Holland Scholarships

Vanuit OC&W worden inkomende Holland Scholarships gefinancierd aan de Nederlandse universiteiten en hogescholen. Het betreft beurzen ter hoogte van € 5.000 voor studenten van buiten de EU, om deze studenten te stimuleren om hun masteropleiding in Nederland te doen. De beurzen worden voor 50% gematched door de VU. De beurzen vanuit de middelen VUvereniging worden specifiek ingezet voor studenten uit de twee focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië) en voor studenten uit ondervertegenwoordigde landen. Het gaat met name om studenten die ook met een beurs vanuit hun eigen land of vanuit VUFP niet in staat zijn om hun verblijf in Nederland te betalen. In 2018 is besloten om ook in deze categorie de GPA-norm te verlagen van 8 naar 7 zodat meer studenten uit de focuslanden in aanmerking komen voor een beursbijdrage. Voor deze categorie beurzen gaat het om een bedrag van € 32.500 in 2019. Er zijn hiervoor 13 beurzen toegekend, waarvan 6 voor het dubbele bedrag.

3.2 Projecten, beurzen en subsidies

De volgende projecten werden in 2019 door middel van een subsidie vanuit VUvereniging of de Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS) ondersteund. De projecten met een * achter de omschrijving zijn door VCAS ondersteund. De cijfers en letters tussen haken verwijzen naar de regelnummers in de Balans en de Staat van Baten en Lasten die zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

Bijzondere leerstoelen (30, 31)

Vanuit VUvereniging werd een barettenvergoeding verstrekt aan bijzonder hoogleraren. De gemiddelde hoogte van een barettenvergoeding is € 2.500 per bijzonder hoogleraar. Voor 2019 werd € 42.500 begroot op basis van voorgaande jaren. De werkelijke verstrekte barettenvergoeding in 2019 was € 21.000. Zie voor meer informatie over de subsidie aan bijzondere hoogleraren paragraaf 3.4. *Bijzondere hoogleraren per 31 december 2019.*

Stichting NEWConnective (32)

Stichting NEWConnective is opgericht als gezamenlijk initiatief vanuit de VU en de Protestantse Kerk Amsterdam met als doel om het bestaande studentenpastoraat beter te laten aansluiten bij de huidige tijd. NEWConnective biedt studenten een platform om na te denken over levensvragen, hierover een dialoog aan te gaan en inspiratie op te doen. Hiervoor organiseren zij (samen met partners waaronder de vereniging) verschillende creatieve activiteiten. In 2019 steunde VUvereniging Stichting NEWConnective met een bijdrage van € 34.000.

Ziekenhuispastoraat (33)

De dienst Pastoraat en Geestelijke Verzorging van het VUmc (het Ziekenhuispastoraat) biedt geestelijke begeleiding aan patiënten en hun familieleden en verzorgt lessen en begeleiding aan artsen in opleiding, verpleegkundigen en andere hulpverleners. De dienst staat mensen met verschillende levensovertuigingen of zonder levensovertuiging bij. Ook adviseert de dienst de organisatie in brede zin op het gebied van filosofie, religie en cultuur, ethiek, levensbeschouwing en identiteit. VUvereniging gaf in 2019 een subsidie van € 77.000 ten behoeve van nieuwe initiatieven ten aanzien van geestelijke gezondheidszorg.

Gezelschap Senioren VU-VUmc (34)

Het seniorengezelschap VU-VUmc is een vereniging voor oud-medewerkers van de VU en het VUmc. VUvereniging kent een subsidie toe aan deze vereniging op basis van het aantal leden. Voor 2019 werd een bedrag van ongeveer € 1.700 gegeven.

Fonds Community Building (35)*

Het Fonds Community Building staat ter beschikking van de rector magnificus. Middelen uit het fonds worden aangewend voor de bevordering van internationale studentenmobiliteit en voor sportieve en culturele activiteiten van studentenverenigingen en- organisaties. Ook het Hooglerarenconcert wordt uit het fonds gefinancierd. VCAS heeft in 2019 € 16.000 voor het fonds ter beschikking gesteld.

Publicatiefonds (36)*

Het Publicatiefonds stimuleert publicaties van wetenschappelijke artikelen, boeken en biografieën die in relatie staan tot de identiteit van de VU in de breedste zin van het woord. In 2019 is door VCAS een subsidie verleend van € 15.000. De Faculteit Religie en Theologie is penvoerder van het fonds, dat over de hele breedte van de VU wordt ingezet.

Stichting Bijzondere Leerstoel Onderwijsrecht (37)

De stichting heeft ten doel de instelling en instandhouding van één of meer bijzondere leerstoelen onderwijsrecht aan Nederlandse universiteiten of hogescholen, alsmede de begeleiding van de vanwege de stichting aan te stellen docenten. De bijzonder hoogleraar verzorgt het vak onderwijsrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid aan de Vrije Universiteit, doet wetenschappelijk onderzoek en verricht daarnaast

andere activiteiten op het gebied van het onderwijsrecht. VUvereniging ondersteunde de bijzondere leerstoel Onderwijsrecht in 2019 met een bedrag van € 15.000.

Project succesvol onderwijs in de diverse leeromgeving van de VU (52)

In 2016 is VUvereniging gestart met het verlenen van een meerjarige subsidie voor een onderzoek naar de effecten van diversiteit op studie-uitkomsten en het leer- en samenlevingsklimaat bij de VU. Hiertoe zijn onder meer enquêtes onder medewerkers en studenten uitgezet. De uitkomsten van dit onderzoek zijn van belang voor het diversiteitsbeleid dat binnen de VU wordt vormgegeven door de (chief) diversity officers. De bijdrage in 2019 bedroeg € 25.000.

Biografie Jan Lever (53)

Jan Lever was grondlegger van de afdeling Biologie (huidige Life Sciences) van de VU en heeft gedurende zijn leven een belangrijke bijdrage geleverd aan het debat over wetenschap, maatschappij en het religieuze leven in Nederland in de 20e eeuw. Met het schrijven van de biografie wil Ab Flipse, universiteitshistoricus van de VU, niet alleen het levensverhaal van Jan Lever vertellen, maar ook inzicht bieden in de ontwikkelingen binnen de VU. Voor 2019 is een bedrag van € 22.250 toegekend.

Academische Vrijheid (54)

Sinds 2011 werkt de VU samen met Scholars at Risk en UAF in het programma Academische Vrijheid. Het programma beoogt om gedurende één jaar een veilige onderzoek- en onderwijsomgeving te bieden aan wetenschappers die in hun herkomstland worden bedreigd. Door middel van verschillende PR-activiteiten binnen en buiten de VU wordt de bekendheid van het programma vergroot. VUvereniging ondersteunde het programma in 2019 met een bedrag van € 32.000.

ACHHP (55)

Het doel van het Amsterdam Centre for the History and Heritage of Protestantism (ACHHP) is om het unieke erfgoed dat de VU bezit op het gebied van gereformeerd protestantisme beter toegankelijk te maken voor wetenschappers en geïnteresseerden. Het centrum richt zich zowel op het materiële als het immateriële erfgoed en werkt nauw samen met andere erfgoedinstellingen. VUvereniging ondersteunt de ontwikkeling van het centrum door over een periode van vier jaar zestien fellowships te subsidiëren. In 2019 is een bedrag van € 15.000 toegekend.

Fundraiser/Valorisatiemedewerker Faculteit Religie en Theologie (57)

In 2019 ondersteunde VUvereniging met een bijdrage van € 50.000 de Faculteit Religie en Theologie om met behulp van een facultaire valorisatiemedewerker een programma op te zetten waarbinnen medewerkers van de faculteit hun wetenschappelijke kennis delen met de samenleving.

Bridging Gaps (59)*

Het project Bridging Gaps bestaat in 2019 25 jaar en biedt theologiestudenten uit ruim 60 partnerinstellingen in Latijns Amerika, Afrika, Azië en Midden- en Oost-Europa de mogelijkheid om in een academische omgeving kennis te maken met theologiebeoefening en kerken in Nederland. Het project is ingebed in een academisch en maatschappelijk breed gedragen centrum voor contextuele Bijbelinterpretatie. In 2019 werd het project met een bijdrage van € 26.500 ondersteund. In 2019 kende VCAS ook een bedrag van € 2.000 toe voor de viering van het 25-jarig jubileum van het programma Bridging Gaps. Tijdens de bijeenkomst, die in 2020 zal plaatsvinden, zullen bijzondere, succesvolle en aansprekende alumnae/-i van het programma hun verhaal zullen doen in (a) academische; (b) maatschappelijke en (c) kerkelijke context. Het doel van de viering is om te inspireren en te motiveren en theologiebeoefening op deze leest in Nederland te stimuleren.

Historisch Documentatiecentrum (60)*

Aan het Historisch Documentatiecentrum (HDC) van de VU is in 2019 een subsidie van € 30.000 verleend ter bevordering van onderzoek op basis van de HDC-collectie. Specifieke aandacht gaat uit naar onderzoek van

internationale aspecten (zoals zendingsarchieven Indonesië/Nederlands-Indië, de internationale rol van de VU) en naar de Kuyper-herdenking (1920 -2020).

*Synode van Dordrecht * (61)*

Op 15 mei 2019 presenteerde hoogleraar religiegeschiedenis Fred van Lieburg zijn boek *Synodestad: Dordrecht 1618-1619*. VCAS droeg eerder bij aan de totstandkoming van de publicatie en ondersteunde de feestelijke boekpresentatie in de Grote Kerk in Dordrecht met een bijdrage van € 1.000.

European Academy on Religion and Society (62)*

De European Academy on Religion and Society is een initiatief van de Faculteit Religie en Theologie en Europese zusterfaculteiten. Zij organiseert conferenties over de vraag hoe Europese samenwerking kan bijdragen aan de toekomst van de theologische discipline en aan de rol van theologie in de maatschappij. EARS ontving in 2019 een bijdrage van € 30.000.

Postdoc programma (63)*

Binnen de VU bestaat er een populatie van ongeveer 200 postdocs die een belangrijke schakel zijn in de onderzoeksgemeenschap van de universiteit. In de praktijk is gebleken dat verhoogde aandacht voor deze groep wenselijk is, aangezien zij soms minder zichtbaar zijn dan ander wetenschappelijk personeel. Naast de bestaande *postdoc appreciation day* wil de VU daarom een programma opzetten voor de ontwikkeling van postdocs. Het beoogde resultaat van dit programma is tweeledig: postdocs worden meer betrokken bij de academische gemeenschap en de VU kan meer profiteren van hun kennis en ervaring. Het programma werd in 2019 conform begroting gesubsidieerd met een bedrag van € 29.450. Daarnaast is in 2019 ook een subsidiebijdrage van € 7,261 verantwoord veroorzaakt door een correctie van eerdere jaren.

Migration Law Clinic (64)*

VCAS kende in 2019 een subsidie van € 17.500 toe aan de Migration Law Clinic, een mastervak van 12 studiepunten met een arbeidsintensieve vorm van onderwijs. De clinic wil hoogwaardig juridisch advies geven om de ontwikkeling van fundamentele rechtsbeginselen in Europa te bevorderen en wil excellente studenten opleiden tot hooggekwalificeerde juristen. Met behulp van de subsidie wil de clinic externe financiering en sponsoring door kantoren op de Amsterdamse Zuidas verwerven.

A Broader Mind Fellowships (66)

Met het programma A Broader Mind for Students wil de VU haar studenten de mogelijkheid bieden om zich op academisch, persoonlijk en sociaal vlak breder te ontwikkelen. In het programma leren studenten onder meer een maatschappelijk vraagstuk vanuit verschillende wetenschappelijke disciplines te benaderen, zetten zij via Community Service Learning hun kennis in voor het oplossen van prangende vraagstukken en leren zij persoonlijke vaardigheden. VUvereniging ondersteunde in 2019 met een subsidie van € 30.000 voor fellowships om het programma wetenschappelijk te verstevigen en het inspirerende karakter en de exposure van A Broader Mind for Students te vergroten.

Documentaire Abraham Kuyper (67)

Dit project betreft een documentaire over de betekenis van Nederlandse theoloog, politicus, journalist en universiteitsstichter Abraham Kuyper (1837-1920) in andere werelddelen. De Engelstalige documentaire wordt gemaakt met het oog op de herdenking van Kuypers honderdste sterfdag in 2020 en is bedoeld om de huidige internationale betekenis van Kuyper en het neocalvinisme in kaart te brengen voor gebruik in het academisch onderwijs en onderzoek en daarbuiten. VUvereniging reserveerde in 2019 een bedrag van € 35.000 voor het maken van deze documentaire. Om te borgen dat de documentaire wordt ingebed in de organisatie van het Kuyperjaar aan de VU, kent VUvereniging de bijdrage toe via de rector magnificus, die als voorzitter van de stuurgroep de activiteiten overziet.

Wo(men)@VU network (68)

Het WO&MEN@VU netwerk streeft ernaar om expliciete en impliciete vormen van gender bias binnen de organisatie te adresseren door bewustzijn te creëren en een actieve en inclusieve gemeenschap te vormen. VUvereniging droeg in 2019 € 9.500 bij aan de ondersteuning van het netwerk, waardoor het op regelmatige basis activiteiten op de campus kan organiseren.

Young.VU netwerk (69)

Het Young.VU netwerk richt zich op het vergroten van de kennisuitwisselingen onder jonge medewerkers van de VU. VUvereniging ondersteunde het Young.VU netwerk in 2019 met een bijdrage van € 3.000. Met deze subsidie kan het netwerk voor jonge professionals diverse activiteiten op de campus initiëren.

Zinvolle doelen revalidatie VUmc (70)

Het stellen van doelen is een wezenlijk onderdeel van het proces van revalidatie. Persoonlijke doelen geven richting aan het proces van revalidatie, maar in de praktijk blijkt het lastig om doelen te formuleren die voor de cliënt persoonlijk betekenis hebben. Het mede door VUvereniging ondersteunde project Zinvolle doelen in revalidatie beoogt een methodiek te ontwikkelen om richting te geven aan meer specifieke revalidatiedoelen. VUvereniging droeg in 2019 € 19.359 bij aan het project.

Consortium Oxford-Amsterdam (71)*

De VCAS ondersteunde in 2019 het Consortium Oxford-Amsterdam 'Ageing, Decision-Making & End- of Life' met een vervolgbijdrage van € 6.000. Het doel van de afdeling Metamedica van het VUmc is om middels het Consortium de reeds bestaande informele samenwerking op het gebied van onderwijs, onderzoek en zorg rond ouder worden met het prestigieuze Ethox Centre van Oxford University, te bestendigen en uit te breiden. VCAS ondersteunt de ontwikkeling van het consortium door de uitwisseling van jonge onderzoekers en studenten met diverse scholarships te subsidiëren.

International Law Clinic (72)

VUvereniging kende in 2019 een subsidiebijdrage van € 20.000 toe aan de International Law Clinic. Bij de International Law Clinic (ILC) geven studenten juridisch advies over internationale conflicten wereldwijd. Zij doen onderzoek voor cliënten (staten en civil society-organisaties in conflictsituaties en post-conflictsituaties) en schrijven juridische memoranda en beleidsadviezen. Doel van de ondersteuning is om meer studenten te laten participeren in de ILC, zodat meer studenten gedurende hun studie aan de VU ervaring kunnen opdoen met de praktijk van internationaal recht en mensenrechten.

Eenmalig 2018 (80)

Over de eenmalige subsidie 2018 "De droom van Martin Luther King" heeft het Bestuur op advies van de Subsidiecommissie besloten dat een bedrag van € 10.745 terugbetaald diende te worden, omdat dit geld niet is besteed. Deze terugbetaling is in 2019 geëffectueerd. Ook met betrekking tot de subsidie voor Kerkelijke Fondsen van het VUmc heeft het Bestuur op advies van de Subsidiecommissie besloten om een bedrag terug te vorderen, namelijk van € 12.949. Dit bedrag zal in 2020 worden terugbetaald door VUmc. Dit bedrag is daarom door VUvereniging als nog te ontvangen bedrag opgenomen in de jaarrekening.

Vrije Schrijver (81)

De VU stelt jaarlijks een gastschrijver aan die reflecteert op het jaarthema van de VU. De schrijver heeft een vrije opdracht en kan hier een eigen invulling aan geven. VUvereniging co-financierde de Vrije Schrijver in 2019 met een bijdrage van € 25.000. In het collegejaar 2018-2019 was Annelies Verbeke de Vrije Schrijver. Tijdens haar aanstelling gaf zij met colleges, columnns, lezingen en verhalen persoonlijke reflecties op onder andere het VU-profilerings-thema Connected World.

VU-archief (82)

Het Bestuur besloot in 2019 om € 25.000 toe te kennen uit het Algemeen Steunfonds om binnen het project

Digidoc van de VU het deel van het archiefmateriaal dat betrekking heeft op VUvereniging op te schonen, te bewerken, veilig te stellen en toegankelijk te maken. VUvereniging toont hiermee haar betrokkenheid bij en een erkenning van het belang van het archiefbeheer van de stukken van VUvereniging. Daarnaast is VUvereniging hiermee via Digidoc verzekerd van een snelle verwerking en overdracht van haar archiefmateriaal, zodat dit ingezet en gebruikt kan worden ten behoeve van maatschappelijk onderzoek en kennisontwikkeling. Bovendien is VUvereniging via Digidoc verzekerd van de verwerking en overdracht van haar archiefmateriaal, zodat dit ingezet en gebruikt kan worden ten behoeve van maatschappelijk onderzoek en kennisontwikkeling. In het project is ruimte geboden voor participatie van een groep medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt.

Geloven in gezondheid (83) – TERUGGEVORDERD

Het congres de Staat van God 2019: 'Geloven in Gezondheid' is bij gebrek aan belangstelling geannuleerd. De middelen die gereserveerd waren voor de organisatie van het congres (€ 10.000) zijn door het Bestuur toegewezen aan de materiële kosten van de regionale programmering om de edities van de Vrije Wereld mogelijk te maken.

International Moot Court (84)*

Het Amsterdam Centre for Migration and Refugee Law van de VU (ACMRL) organiseerde in mei 2019 een International Migration and Refugee Law Moot Court Competitie. Bij dit tweedaagse evenement pleitten twaalf teams van vier studenten als vertegenwoordiger van de vreemdeling of de staat in een actuele (fictieve) zaak op het gebied van het internationale vluchtelingen- en vreemdelingenrecht. VUvereniging maakte met een subsidie van € 10.560 de deelname van twee teams uit lage inkomenslanden mogelijk.

Martin Luther King Lezing (85)

VUvereniging ondersteunde in 2019 het project De droom van Martin Luther King met een bedrag van € 20.000. Het project wil met de inclusieve benadering van diversiteit van Martin Luther King, eredoctor van de VU in 1965, het actuele debat over integratie en discriminatie depolariserend beïnvloeden. Hiertoe werd in 2019 onder meer de Martin Luther King lezing gehouden door Samira Rafaela op 28 november georganiseerd.

Mastertrack Health and Medical Humanities (86)

In de hedendaagse samenleving ontwikkelt zich een nieuwe kijk op de medische geschiedenis door een interdisciplinaire benadering. Om de dialoog tussen studenten van verschillende achtergronden en studierichtingen tot stand te laten komen wordt een nieuwe afstudeerrichting binnen de Faculteit der Geesteswetenschappen ontwikkeld, die in 2020 van start zal gaan. VUvereniging droeg hier in 2019 € 16.100 bij.

Mobiele Vitrine Historisch Erfgoed (87)*

De verplaatsbare vitrine werd in 2019 ingezet voor "pop-up" exposities van de erfgoedcollecties van de VU. Studenten en medewerkers konden thema's aanvragen waarin het verleden met het heden wordt verbonden en waardoor het overkoepelend VU-verhaal zichtbaarder wordt. VCAS droeg in 2019 met een subsidie van € 16.000 bij aan de bouw van de mobiele vitrine.

Digitale tentoonstelling Topstukken (88)

Het bestaan en de gebruiksmogelijkheden voor onderwijs en onderzoek van de erfgoedcollecties van de VU zijn nu nog maar beperkt bekend. Om de zichtbaarheid te vergroten en onderzoekers, docenten en studenten er gebruik van te laten maken werd in 2019 samen met de VU-gemeenschap een online tentoonstelling samengesteld. VUvereniging droeg hier € 15.000 aan bij.

IOVIS tbv FSW (89)

De Faculteit der Sociale Wetenschappen is penvoerder van het mede door VUvereniging opgerichte Centre

for Peace and Conflict Studies (PACS). Vanuit dit Centre is de succesvolle interfacultaire minor Peace and Conflict Studie voortgekomen. In het eerste jaar van deze minor schreven zich ruim 50 studenten in: een fikse overschrijding van de verwachte 15 studenten. VUvereniging kende in 2019 een eenmalige subsidie van € 30.000 toe om het hieruit voortkomende financieringsknelpunt te verhelpen. Daarnaast is een bedrag van € 3.699 toegekend voor de kosten inzake de ontwikkeling van het onderzoeksvoorstel "International Norm Violations, Punishment and War".

Science Night 2019 (90)

Op vrijdag 12 april 2019 organiseerde proVUmc, de promovendi-vereniging van het VUmc, in samenwerking met APROVE, de promovendi-vereniging van het AMC, in samenwerking met, het Science Night symposium voor circa 300 jonge onderzoekers. Het symposium beoogt netwerken te versterken, uit te breiden en de kritische blik van jonge onderzoekers op de wetenschap te bevorderen. De doelgroepen van het symposium zijn, naast promovendi, andere onderzoekers en studenten verbonden aan het Amsterdam UMC. VUvereniging droeg € 2.000 bij aan de editie van 2019.

Water in Times of Climate Change (91)

Op woensdag 6 november opende Patriarch Bartholomeüs aan de VU het tweedaags symposium Water in Times of Climate Change. Het symposium was erop gericht de samenwerking tussen steden, overheden, het bedrijfsleven, religieuze gemeenschappen, jongeren, NGO's en de academische wereld te stimuleren. De discussies zijn toegespitst op de situatie in de steden Amsterdam, Jakarta en Kaapstad, die elk hun eigen waterproblematiek kennen. VUvereniging droeg € 2.000 bij aan de organisatie van het symposium.

3.3 Asaliproject 2019 (58) – Fonds Wille (O.)

Vanuit het Fonds Wille, ontstaan vanuit een legaat, wordt het project 'A Sustainable Approach to Livelihood Improvement through agricultural practices' in Kenia gesubsidieerd. De subsidie met een oorspronkelijke looptijd van circa 4 jaar bedraagt in totaal € 1.181.611. Het betreft een samenwerking van de VU, Moi University in Kenia en de South Eastern University in Kenia. Het project is gestart op 1 januari 2014. Vanwege de inzet van andere verkregen subsidies voor activiteiten van de ASALI teams wordt het geld ten behoeve van het Asaliproject over een langere periode dan de oorspronkelijke 4 jaar ingezet.

De ASALI activiteiten in 2019 betreffen onderzoek, training en capaciteitsopbouw, en project management en coördinatie. De hoogtepunten zijn hieronder kort beschreven.

ASALI ondersteunt promotieonderzoek en projectonderzoek in teamverband uitgevoerd door teams van de universiteiten. ASALI financierde in 2019 de volgende promovendi:

- Dhr Harun Kiruki, (SEKU staf; VU promovendus) is op 5 november 2019 gepromoveerd op onderzoek naar de effecten van houtskool productie op het landschap in semi-aride gebieden van Kenia.
- Dhr Kimeu Muindi, (MU staf, VU promovendus) onderzoekt duurzaam ondernemerschap onder vrouwen en jeugd rondom Eldoret; de verwachting is dat de heer Muindi in 2020 zal promoveren.
- Dhr Osir Otteng (SEKU staf; lokale promovendus) onderzoekt de rol van interpersoonlijke communicatie in het stimuleren van vrijwillige medische besnijdenis bij mannen in Kenia. Dit onderzoek wordt sinds 2018 ondersteund via een onderzoek beurs van ASALI.
- Dhr Stephen Kimutai (MU staf, lokale promovendus) onderzoekt het energie gebruik onder huishoudens in een peri urbane setting (nabij Eldoret) en de mogelijkheden voor gebruik van duurzame energy. Dit onderzoek wordt sinds 2015 ondersteund via een ASALI project van Moi Universiteit.

In totaal hebben 20 MU en SEKU studenten een beurs ontvangen ten behoeve van ondersteuning van PhD onderzoek in 2019-2020.

In 2019 zijn de volgende publicaties van promovendi vanuit ASALI activiteiten verschenen:

- Kiruki H M, van der Zanden E H, Zagaria C and Verburg P H. (2019). Sustainable woodland management and livelihood options in a charcoal producing region: An agent based modelling approach. *J Environ. Manage* 248;
- Kimutai S, Kiprop A. and Snelder D (2019). Household Energy Utilization and Changing Behaviours: Evidence from Western Kenya. *International J. Energy Eng.* 9(2): 36-44

De ASALI-promovendi en -projectteams hebben ook in 2019 hun onderzoeksresultaten gepresenteerd in tijdschriften en via verschillende media. Het water onderzoek van SEKU is beschreven in de lokale kranten DAILY NATION, STANDARD en STAR en gefilmd voor een documentaire die vanaf februari 2019 via het KTN kanaal voor technologie en innovatie op Keniaanse TV werd uitgezonden.

In 2019 organiseerde ASALI vier trainingen voor MU en SEKU gericht op schrijven van voorstellen (met succes, zie hieronder), ruimtelijke onderzoeksmethoden voor duurzaam landgebruik en beheer, modellering van water beheer, en project monitoring en evaluatie.

Aanvullende financiering 2019

De VU heeft in 2019 financiering gekregen via het Erasmus+ capaciteitsopbouw programma (KA2) voor een project aangaande postdoctorale samenwerking, met MU en SEKU als partners. ASALI draagt verder bij aan de samenwerking van MU en SEKU met Maseno Universiteit in Kisumu via het SPADE project (gefinancierd door Nuffic).

3.4 Bijzondere leerstoelen per 31 december 2019 (30. en 31.)

VUvereniging financiert in 2019 10 bijzondere leerstoelen, die een verbinding hebben met de doelstelling van de vereniging. De meeste subsidies betreffen afspraken met een looptijd van meerdere jaren. Voor deze bijzondere leerstoelen geldt dat zij geheel of gedeeltelijk zijn gevestigd met financiële steun van VUvereniging.

De bijzondere leerstoelen worden gefinancierd (gemiddeld € 2.500 per jaar per stoel):

1. vanwege het Dittmerfonds (5 leerstoelen), waarvan 2 leerstoelen niet zijn ingevuld, of
2. vanwege eigen middelen van VUvereniging (5 leerstoelen), waarvan 1 leerstoel niet is ingevuld).

Leerstoelen binnen de Faculteit der Bètawetenschappen, de Faculteit der Geneeskunde (VUmc School of Medical Sciences), School of Business and Economics, de Faculteit der Tandheelkunde (ACTA), de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen en de Faculteit der Sociale Wetenschappen worden bekostigd vanuit het Dittmerfonds.

Uit de eigen middelen van VUvereniging worden de leerstoelen zoals vermeld onder de Faculteit Religie en Theologie, de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en de Faculteit der Geesteswetenschappen bekostigd.

Hiernaast subsidieerde VUvereniging de Bijzondere leerstoel Onderwijsrecht (€ 15.000). Deze bijzondere leerstoel is opgenomen onder de subsidies.

Leerstoelen VUvereniging 2019-2020

Faculteit der Bètawetenschappen (Exacte Wetenschappen)

1. Onderwijs in de sterrenkunde – prof.dr. L. Kaper (2002-2020; ten laste van Dittmerfonds)
2. Discrete symetrieën in elementaire deeltjesfysica – prof.dr. M. Merk (2004-31/10/2019; ten laste van Dittmerfonds)
3. Kennismanagement voor agro productie – prof.dr. Ir. C.L. Top (2002-1/4/2022; ten laste van Dittmerfonds)
4. Theoretische fysica van leven – prof.dr. P.R. ten Wolde (2008-31/5/2018¹; ten laste van Dittmerfonds) – verlenging van benoeming is gaande.

Faculteit der Bètawetenschappen (Aard- en Levenswetenschappen)

5. Neurobiologie van cognitie en gedrag – prof. dr. P.R. Roelfsema (2005-2020; ten laste van Dittmerfonds)

SBE - Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde

6. Economische en monetaire politiek – prof.dr. W.W. Boonstra (1990-1/2/2018²; ten laste van Dittmerfonds)
7. Risico en veiligheid – prof.dr. J.J.F. Commandeur (2009- 31/08/2019; ten laste van Dittmerfonds)

Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen

8. Foetale ontwikkelingsneurologie – prof.dr. J.I.P de Vries (2002-1/4/2018³; ten laste van Dittmerfonds)

Faculteit Religie en Theologie

10. Dirk Monshouwerstichting - Leerstoel Bijbelse Theologie - prof. dr. J. Dubbink (2017-2019; ten laste van VUvereniging Bijzondere Leerstoelen)

Faculteit der Geesteswetenschappen

11. Dooyeweerd — leerstoel - dr. G. Glas (1987-1/9/2023; ten laste van VUvereniging Bijzondere Leerstoelen)

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

12. Rechten van de Mens – prof.mr.dr. M. Kuijer (1999-31/10/2019; ten laste van VUvereniging Bijzondere Leerstoelen)

Vacant

- BETA - Virtuele screening en design - dr. P.D.J. Grootenhuys (1987-2016; ten laste van Dittmerfonds)
BETA - Biomoleculaire archeologie – dr. M.J. Collins (2004-2014; ten laste van faculteit en Dittmerfonds)

FGW - Diversifying Philosophy (toegekend van 2018 -2022; ten laste van VUvereniging Bijzondere Leerstoelen)

¹ De faculteit der Bètawetenschappen heeft deze hoogleraar herbenoemd namens SBL en gefinancierd door VUvereniging. De financiering van deze verlenging is niet voorgelegd aan het Bestuur VUvereniging ter goedkeuring.

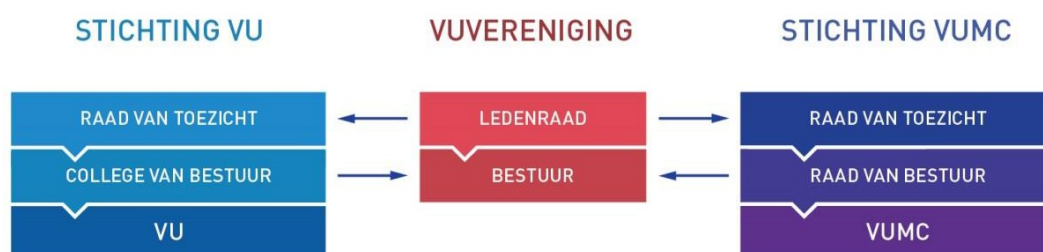
² Deze bijzonder hoogleraar is door het College van Bestuur van de VU verlengd tot 1-2-2023. De financiering van deze verlenging is niet voorgelegd aan het Bestuur VUvereniging ter goedkeuring.

³ Door het College van Bestuur van de VU is deze bijzonder hoogleraar herbenoemd. De financiering van deze verlenging is niet voorgelegd aan het Bestuur VUvereniging ter goedkeuring.

4: Organisatie, Bestuur en Ledenraad

4.1 Organisatie en bestuurlijke ontwikkeling

De bestuursstructuur van VUvereniging zag er in 2019 als volgt uit.

Ledenraad

De Ledenraad vormt de verbindende schakel tussen de verenigingsleden en de instellingen VU en VUmc. De Ledenraad bestaat als algemene vergadering uit dertig leden, met uiteenlopende achtergronden en afkomstig uit diverse (geografische) omgevingen, en wordt eens in de vier jaar gekozen door de leden van VUvereniging. De vergaderingen van de Ledenraad worden voorgezeten door de voorzitter van het Bestuur van de vereniging.

De Ledenraad concentreert zich op het inspireren en stimuleren van bezinning in het netwerk en heeft zich als doel gesteld om actief deel te zijn van het maatschappelijk veld en te zorgen dat de kennis van de instellingen ten goede komt aan de samenleving. Zij heeft inbreng en geeft beleidsmatig richting aan de programmering via het kader van het Meerjarenplan 2018 – 2022, dat is opgesteld in samenspraak met de instellingen. Door middel van het organiseren van activiteiten in de eigen omgeving kunnen Ledenraadsleden tevens een bijdrage leveren aan de verbinding tussen wetenschap en maatschappij door het hele land.

De Ledenraad controleert de financiële huishouding van VUvereniging door het beoordelen en goedkeuren van de jaarlijkse begroting en jaarrekening. Daarmee verleent de Ledenraad tevens goedkeuring aan de beurzen en subsidies die vanuit de middelen van VUvereniging ten goede komen aan VU en VUmc.

De Ledenraad heeft een formele governance-rol: voorafgaand aan de benoeming van leden van de Raad van Toezicht van stichting VU en van leden van de Raad van Toezicht van stichting VUmc dient de Ledenraad die benoeming goed te keuren. Zie verder onder 4.2 Verslag Ledenraad VUvereniging.

Commissies

De Ledenraad kende in 2019 een vijftal commissies, te weten: een Benoemingsadviescommissie, een Financiële Commissie, een Commissie Allianties en een Commissie Meerjarenplan. De Ledenraad besloot in 2019 om de Commissie Activiteiten op te laten gaan in de Programmaraad en als aparte commissie op te heffen. Zie verder op pagina 28.

Naast commissies bestaande uit Ledenraadsleden, die direct adviseren aan de Ledenraad, participeren leden van de Ledenraad ook in commissies met andere deelnemers. Zo participeren Ledenraadsleden in de Programmaraad waarin ideeën voor activiteiten worden uitgewisseld en zijn drie leden lid van de Subsidiecommissie.

Bestuur

Het Bestuur VUvereniging bestaat uit vijf leden. De voorzitters van het College van Bestuur VU en de Raad van Bestuur VUmc zijn qualitate qua lid; daarnaast zijn er drie onafhankelijke bestuurders van buiten de instellingen, onder wie de voorzitter. De benoemingstermijn van de drie leden van buiten de instellingen is vier jaar en de maximale zittingsduur bedraagt twee termijnen.

Het Bestuur VUvereniging legt verantwoording af aan de Ledenraad. Eenmaal per vier jaar stelt het Bestuur in samenwerking met de Commissie Meerjarenplan een meerjarenplan op dat wordt voorgelegd aan de Ledenraad. In het meerjarenplan leggen VUvereniging en de instellingen vast op welke wijze zij vormgeven aan hun interactie met de samenleving en aan de voortgaande ontwikkeling van hun identiteit. De meest recente editie van het meerjarenplan is het Meerjarenplan 2018 – 2022.[{link}](#)

Het Bestuur bestond per 31 december 2019 uit de volgende personen:

- Ir. W.J. (Willem) Schoonen, voorzitter
- Drs. D.B. (Duco) Stadig, vicevoorzitter
- Drs. B.W. (Wieneke) Groot, lid
- Prof. dr. C.M. (Mirjam) van Praag, lid, voorzitter College van Bestuur VU
- Prof. dr. C. (Chris) Polman, lid, voorzitter Raad van Bestuur VUmc

Het Bestuur heeft in 2019 vijf keer vergaderd. Daarnaast onderhoudt het Bestuur contact via de email en neemt waar nodig ook besluiten via de email, die dan in de eerstvolgende vergadering worden bekrachtigd. In de bestuursvergaderingen in 2019 werd onder andere gesproken over een nieuwe strategie voor de werving van leden voor VUvereniging en de gewijzigde koers van de Programmaraad. Ook werd de ontwikkeling van het ledenaantal, alsmede het social mediabeleid besproken.

In 2019 installeerde de VU een Adviesraad, waarin externe stakeholders plaatsnemen. Aan de leden van de Adviesraad is een lidmaatschap van VUvereniging aangeboden. Vanuit VUvereniging maakt de voorzitter deel uit van de Adviesraad. Daarnaast werd het Bestuur als stakeholder betrokken bij het concept Kwaliteitsplan Onderwijs VU, een plan waarin de VU aangeeft aan welke thema's uit het sectorakkoord ze zal bijdragen en hoe ze haar deel van de studievoorschotmiddelen daarvoor inzet. Ook werd VUvereniging als stakeholder betrokken bij het strategieproces dat aan de VU tot een nieuw instellingsplan 2020-2025 moest leiden.

Het VUmc heeft de Ledenraad en het Bestuur in 2019 geïnformeerd over het ingezette traject richting een juridische fusie VUmc-AMC. Het Bestuur heeft eind 2019 een eerste informatieve bespreking gehad over de overwegingen en doelen van de juridische fusie, alsmede de mogelijke gevolgen voor de relatie tussen VUvereniging en VUmc en statutenwijzigingen. Het onderwerp zal in 2020 terugkeren op de agenda van Bestuur en Ledenraad.

Op financieel gebied heeft het Bestuur de bespreking van de jaarrekening 2018 in de Ledenraad voorbereid, alsmede de bespreking van de begroting 2020. Op basis van de adviezen van de Subsidiecommissie zijn in het najaar beurzen en subsidies voor 2020 toegekend (zie hoofdstuk 3) en door de Ledenraad door middel van het vaststellen van de begroting goedgekeurd. Het beleggingsbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Om het contact met de Ledenraadsleden te verstevigen en te intensiveren, startte het Bestuur in het najaar van 2019 met het versturen van een kort bulletin 'Van de Bestuurstafel' aan de Ledenraad. In deze bulletins komen de meest relevante onderwerpen uit de vergaderingen van het Bestuur aan de orde.

Ondersteuning VUvereniging

Het Bestuur en de Ledenraad worden ondersteund door de secretaris VUvereniging. De secretaris

coördineert de taken die de dienst Bestuurszaken levert aan VUvereniging. De secretaris legt daarover verantwoording af aan het Bestuur.

4.2 Verslag Ledenraad VUvereniging

De Ledenraad heeft in 2019 twee maal vergaderd. In elke vergadering worden de actualiteiten uit de instellingen geagendeerd, waarbij naast de mededelingen die de bestuurders zelf aandragen, de Ledenraad ieder onderwerp dat de identiteit van beide instellingen raakt te berde kan brengen. Op de agenda stonden eveneens het vaststellen van de jaarrekening 2018 en de begroting 2020. Naast de goedkeuring van de benoemingen van de toezichthouders van de Raad van Toezicht VU en de Raad van Toezicht VUmc is in de vergaderingen onder meer gesproken over:

- De gevolgen van de bestuurlijke alliantie VUmc en AMC, in 2018 bekrachtigd, voor het vervullen van de kerntaken onderwijs, onderzoek en valorisatie en gezondheidszorg. Daarbij gaat de aandacht van de Ledenraad uit naar de borging en herkenbaarheid van de bijzondere identiteit van VUmc.
- De nieuwe structuur van de Programmaraad en de beoogde doelen: het door de deelnemers over en weer aanreiken van praktische handreikingen en suggesties voor thema's voor activiteiten van de vereniging in het land en op de campus.
- De VU Strategie 2020-2025 en de manier waarop dit nieuwe instellingsplan tot stand gekomen is. In een verdiepend gesprek met de collegevoorzitter en Matthias Smalbrugge (hoogleraar Europese cultuur en christendom aan de VU) reflecteerde de Ledenraad op verleden, heden en toekomst van de VU. De implementatie van de het plan zal vanaf 2020 in elke vergadering van de Ledenraad terugkeren als agendaonderwerp.

De Ledenraad bestond per 31 december 2019 uit de volgende 28 leden:

Voornaam	Achternaam	Provincie
Britt	Bakker	Noord-Holland
Frank	Boddendijk	Noord-Holland
Herman	Boer, de	Zuid-Holland
Peter	Boom, van den	Gelderland
Mathilde	Boon – Niks	Drenthe
Marcel	Bos	Noord-Holland
Jan	Bosch, van den	Gelderland
Herman	Gerbscheid	Noord-Holland
Jan	Gooijer	Utrecht
Andries	Greiner	Flevoland
Jan-Willem	Groot	Noord-Holland
Riet	Hoeve, ten – Lafeber	Friesland
Thera	Jong, de	Flevoland
Jan	Maas, van der	Utrecht
Ilyes	Machkor	Zuid-Holland

Werner	Pieterse	Noord-Holland
Kees	Ramshorst, van	Overijssel
Gezien	Ridderbos	Noord-Holland
Pier	Rienks	Noord-Holland
Angeline	Sandmann	Noord-Holland
Jan	Siersma	Noord-Holland
Nanne	Sluijs	Gelderland
Philip	Tuinenburg	Noord-Holland
Alice	Unen, van	Friesland
Joris	Verhaar	Noord-Holland
Ad	Verkleij	Noord-Holland
Joram	Verstoep	Noord-Holland
Egbert	Vries, de	Noord-Holland

De Ledenraad heeft in 2019 gewerkt met de volgende commissies:

Benoemingsadviescommissie

De Benoemingsadviescommissie (BAC) van de Ledenraad bracht in 2019 een positief advies uit over de profielschets van de Raden van Toezicht van AMC en VUmc, in verband met een gewenste extra benoemingstermijn van een lid en het aflopen van de benoemingstermijnen van twee leden. De BAC bracht een positief advies uit over de herbenoeming van de heer P.S. Overmars als lid Raad van Toezicht VUmc voor een periode van maximaal twee jaar, ingaand op 1 november 2019. De Ledenraad keurde deze herbenoeming goed. De BAC is in 2019 bijeengekomen voor de benoeming van mevrouw W.F. de Mooij als toezichthouder van de stichting VUmc per 1 januari 2020. De BAC heeft na een uitgebreid kennismakingsgesprek advies gegeven aan de Raad van Toezicht stichting VUmc en de Ledenraad heeft de benoeming van mevrouw De Mooij goedgekeurd.

Samenstelling commissie per 31-12-2019:

- Andries Greiner (voorzitter)
- Marcel Bos
- Nanne Sluijs
- Alice van Unen, adviseur

De samenstelling van de **Vertrouwenscommissie** is gelijk aan die van de Benoemingsadviescommissie, uitgebreid met een lid namens het bestuur (BAC+). De vertrouwenscommissie adviseert over benoemingen van leden van het Bestuur en van de commissies van de Ledenraad.

De BAC+ kwam in 2019 een keer bij elkaar. Dit overleg betrof de herbenoeming van Wieneke Groot als bestuurslid VUvereniging voor een tweede termijn van vier jaar, met ingang van 24 oktober 2019. Een afvaardiging van de BAC+ heeft na een gesprek met Wieneke Groot positief geadviseerd inzake de herbenoeming en de Ledenraad heeft besloten om haar te herbenoemen als bestuurslid VUvereniging.

Financiële Commissie

De Financiële Commissie vergadert regulier twee maal per jaar (ter advisering aan de Ledenraad over de jaarrekening en over de begroting) en komt verder zo vaak bijeen als nodig is.

De Financiële Commissie heeft in 2019 tweemaal vergaderd. In de vergaderingen in het voorjaar 2019 is de jaarrekening 2018 behandeld en in het najaar is de begroting 2020 besproken. Daarnaast heeft de commissie inzicht ontvangen in het rendement van de aandelenportefeuille.

Samenstelling commissie per 31-12-2019:

- Jan Gooijer (voorzitter)
- Herman Gerbscheid
- Philip Tuinenburg

Commissie Allianties

De commissie heeft een adviserende rol aan de Ledenraad met betrekking tot splitsingen, fusies en samenwerkingsverbanden van VU en VUmc, met name inzake het effect op de identiteit en waarden van de VU en het VUmc. De Commissie Allianties komt zo vaak bijeen als nodig is en is in 2019 niet bijeengekomen.

Samenstelling commissie per 31-12-2019:

- Peter van den Boom (voorzitter)
- Herman de Boer
- Jan-Willem Groot
- Egbert de Vries

Commissie Meerjarenplan

De Commissie Meerjarenplan sprak in 2019 over de totstandkoming en de implementatie van het instellingsplan van de VU voor de komende vijf jaar: de VU Strategie 2020-2025. In een overleg met de collegevoorzitter gaf de commissie een inhoudelijke reactie op de in het plan geschetste ambities en werd de rol van VUvereniging in de implementatie van het plan besproken. In 2020 zal de commissie werkbijeenkomsten organiseren waarin de concrete rol van VUvereniging verder gedefinieerd wordt. De Commissie Meerjarenplan was in 2019 tevens vertegenwoordigd in de Programmaraad en komt zo vaak bijeen als nodig is.

Samenstelling commissie per 31-12-2019:

- Jan van den Bosch (voorzitter)
- Thera de Jong
- Ilyes Machkor, adviseur

Commissie Activiteiten

In 2019 constateerde de Commissie Activiteiten dat zij moeite had met het vinden van goede focus of richting voor het organiseren van activiteiten. De vernieuwde opzet van de Programmaraad kon die functie volgens commissie en Ledenraad vervullen. In 2019 is besloten de Commissie Activiteiten op te laten gaan in de Programmaraad en als aparte commissie op te heffen.

5: Financiële paragraaf

VUvereniging beschikte eind 2019 over de volgende middelen (in k€):

Vrij besteedbaar vermogen		25.218
Bestemmingsreserves		
* Herwaardering effecten	2.155	
* IOVIS	56	
* Overig	<u>89</u>	
Subtotaal		2.300
Fondsen		
* Dittmerfonds	77	
* HBK Fonds	573	
* Overige fondsen	363	
* VCAS Fonds	<u>70</u>	
Subtotaal		1.083
Totaal		28.601

Het Vrij Bestedbaar Vermogen is als het ware de erfenis uit het verleden. VUvereniging streeft ernaar deze erfenis intact te houden. Dat wil zeggen dat slechts het jaarlijkse rendement wordt besteed.

De bestemmingsreserves zijn door VUvereniging zelf gevormd. De belangrijkste daarvan is de Reserve Herwaardering Effecten, die dient om koersverschillen op te vangen.

De Reserve IOVIS is op grond van een besluit van de Ledenraad gevormd en wordt ingezet voor het Centre for Peace and Conflict Studies (PACS), het voormalige IOVIS.

De Fondsen bevatten middelen die uit erfenissen afkomstig zijn en waaraan de erflaters beperkingen hebben gesteld voor wat betreft de besteding. Binnen die beperkingen worden de middelen door VUvereniging besteed.

Het VCAS Fonds is een bijzonder fonds: de middelen zijn afkomstig van de Van Coeverden Adriani Stichting. Bestedingen uit dit Fonds kunnen slechts met instemming van het bestuur van die stichting geschieden.

Het bovengenoemde totaalbedrag is voor het overgrote deel belegd (in k€):

Via van Lanschot belegd in effecten	18.232
Belegd in vastgoed (deelnemingen) *	9.932
Vorderingen e.d. minus schulden e.d.	437
Totaal	28.601

Evenals in 2018 is in het saldo van vorderingen en schulden € 26.000 begrepen wegens nog over te dragen middelen van het VU-Fonds.

* Voor de besteding van de opbrengsten geldt een beperking.

De netto-inkomstenstroom in het verslagjaar kan als volgt worden weergegeven (in k€):

Opbrengst beleggingen		684
Organisatiekosten bestuurlijke ondersteuning	-258	
Organisatiekosten ledencontact en regionale programmering	-43	
Bijdrage VU 140, VUmc 115	<u>255</u>	
<i>Netto organisatiekosten</i>		-46
Contributies e.d.		57
Erfenissen en legaten		6
Onttrekkingen aan fondsen en overig		382
Opbrengst beleggingen - administratief te laat verantwoorde dividendbelasting 2017		<u>-14</u>
Beschikbaar voor projecten e.d.		1.069
Uitgaven projecten e.d.		<u>-1066</u>
Resultaat		3

VUvereniging hanteert als uitgangspunt een trendmatig rendement van 3% over haar belegging in effecten. Feitelijk werd in 2019 +13,4% gehaald vanwege een goed beursjaar. Het verschil van k€ 1.695 is aan de Reserve Herwaardering Effecten toegevoegd. Vorig jaar werd daaraan nog k€ 1.205 onttrokken. In de beleggingsopbrengsten is een opbrengst deelnemingen ad € 171.000 begrepen.

Van de beleggingsopbrengsten worden allereerst de organisatiekosten afgetrokken. Het restant is ter vrije beschikking. De organisatiekosten bestaan voor het grootste deel uit personeelskosten. De personeelsleden zijn in dienst van de VU, de kosten worden aan VUvereniging doorbelast. VU en VUmc dragen beide € 115.000 aan de organisatiekosten bij. Dit kan men zien als een forfaitaire bijdrage in de kosten die VUvereniging maakt voor haar governance-rol. De VU heeft in 2019 daarnaast eenmalig € 25.000 bijgedragen ter compensatie van de in rekening gebrachte BTW voor de personele lasten van bestuurlijke ondersteuning. De VU draagt daarnaast nog maximaal € 213.000 bij (in 2019 feitelijk € 228.000 inclusief BTW), dit bedrag is gelijk aan de bijdrage vanuit VUvereniging aan VUFP-beurzen.

In de begroting was rekening gehouden met een extra-bestedingsruimte ten laste van de Algemene Reserve ad k€ 120. Het begrote (positieve) saldo was k€ 16. In feite werd dus een tekort van k€ 104 begroot. Het werkelijke resultaat was een overschot van k€ 3. Het verschil ad k€ 107 kan als volgt worden verklaard (in k€):

Lagere netto-organisatiekosten	31
Minder contributies, meer erfenissen	-1
Meer onttrekkingen aan fondsen	93
Niet begrote opbrengst beleggingen - administratief te laat verantwoorde dividendbelasting 2017	-14
Meer projecten, beurzen en subsidies	-3
Totaal verschil	106

Het resultaat is voor € 3.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve. In hoofdstuk 6 is de volledige Jaarrekening opgenomen. De verschillende posten worden daar met het vorige boekjaar en de begroting vergeleken en waar nodig uitgebreider toegelicht.

Deel 2

Jaarrekening

6. Jaarrekening

6.1 Balans (in k€)

nr.		2019	2018
	ACTIVA		
A	Effecten	18.232	17.050
B	Deelnemingen	9.932	6.385
C	Vlottende activa	1.035	493
	Totaal activa	29.199	23.928
	PASSIVA		
	Vrij besteedbaar vermogen		
D	Stichtingskapitaal Vereniging	45	45
E	Algemene reserve	14.667	14.664
F	Inbreng VU Fonds	479	479
G	Dittmerlegaat	9.932	6.385
H	Algemeen Steunfonds (ASF)	95	120
	Totaal vrij besteedbaar Vermogen	25.218	21.693
	Bestemmingsreserves		
I	Reserve ledenwerving	41	41
L	Reserve herwaardering effecten	2.155	460
M	Reserve Kuyper Katheder	48	48
N	IOVIS - Centre for Peace and Conflict	56	90
	Totaal bestemmingsreserves	2.300	639
	Fondsen		
O	Fonds Wille	311	302
P	Fonds Mijntje Pruissen	45	93
Q	Fonds Bultsma	7	7
T	Dittmerfondsen	77	99
V	Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS) Fonds	70	134
W	Haak Bastiaanse-Kuneman (HBK) Fonds	573	571
	Totaal fondsen	1.083	1.206
	Totaal Eigen Vermogen	28.601	23.538
Y	Kortlopende schulden	598	390
	Totaal passiva	29.199	23.928

6.2 Staat van Baten en Lasten (in k€)

nr.		Real. 2019	Begr. 2019	Real. 2018
	BATEN			
1	Beleggingsopbrengsten (gerealiseerd /ongerealiseerd)	671	684	697
2	Contributies e.d.	57	64	61
3	Opbrengst erfenisen en legaten e.d.	6	0	6
4	Bijdrage Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS)	200	200	200
5	Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en fondsen	182	209	151
6	Overige baten	0	0	0
	Totaal Baten	1.116	1.157	1.115
	LASTEN			
	Organisatiekosten bestuurlijke ondersteuning			
10	Personele lasten bestuurlijke ondersteuning	167	147	137
11	Kosten inzake verkiezingen Ledenraad	0	0	0
12	Vergaderkosten Ledenraad en regio's	3	25	14
13	Beheer beleggingen	63	68	63
14	Overige kosten bestuurlijke ondersteuning	25	47	5
15	Bijdrage instellingen in organisatiekosten	-255	-230	-230
16	Subtotaal organisatiekosten bestuurlijke ondersteuning	3	57	-11
20	Kosten ledencontact en regionale programmering			
	20a regionale programmering (personeel)***		60	40
	20b kosten ledenadministratie (personeel)***		46	45
	20c ledenbinding en communicatie (personeel)***		72	57
	20d kosten ledenwerving en -binding (materieel)	23	30	16
	20e regionale programmering (materieel)	20	10	5
	20f social mediabeleid (personeel en materieel)		-	20
	20g inzet medewerkers Financiën***		15	15
	20j bijdragen instellingen		-213	-198
	Subtotaal ledencontact en regionale programmering	43	20	0
	Projecten, beurzen en subsidies			
	Structureel (geen einddatum vastgesteld)			
30	Barettvergoeding bijzondere leerstoelen t.l.v. VUvereniging	8	15	16
31	Barettvergoeding bijzondere leerstoelen t.l.v. Dittmerfonds	16	27	11
32	NEWConnective	34	34	34
33	Ziekenhuispastoraat	77	77	77
34	Seniorengeselschap	2	2	2
35	Fonds Community Building incl. Hooglerarenconcert*	16	16	16

nr.		Real. 2019	Begr. 2019	Real. 2018
36	Publicatiefonds*	15	15	15
37	Leerstoel Onderwijsrecht (SBLO)	15	15	15
	Totaal Structureel	183	201	186
	Beurzenprogramma (zie bijlage 2)			
40	Beurzenprogramma t.l.v. Dittmerfonds	164	104	104
41	Beurzenprogramma t.l.v. VCAS*	56	59	58
42	Beurzenprogramma t.l.v. VUvereniging	64	137	132
43	Idem t.l.v. Van Oordt tot Bunschoten Fonds	0	0	0
44	Idem t.l.v. Fonds Bultsma	0	8	0
	Totaal beurzenprogramma	284	308	294
	Meerjarig			
52	Onderwijs in diverse leeromgeving (2016-2019)	25	25	25
53	Biografie Jan Lever (2016-2019)	22	22	22
54	Academische vrijheid (2017-2019)	32	32	32
55	Amsterdam Centre for the History and Heritage of Protestantism (uit HBK Fonds; 2017-2020)	15	15	15
57	Valorisatiemedewerker Faculteit Religie en Theologie (2017-2019)	50	50	28
59	Bridging Gaps (2017-2020)*	29	27	27
60	Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (HDC) (2018-2021)*	30	30	30
61	Synode van Dordrecht *	1	0	0
62	European Academy on Religion and Society (EARS) (2016-2020)*	30	30	30
63	Postdoc programma (2016-2019)*	37	29	-9
64	Migration Law Clinic (2017-2019)*	18	18	18
65	Besteding fonds Mijntje Pruisen (2017-2019)	48	0	19
66	A Broader Mind Fellowships (2019-2021)	30	30	0
67	Documentaire Abraham Kuyper (2019-2020)	35	35	0
68	Wo(men)@VU network (2019-2021)	10	10	0
69	Young. VU netwerk (2019-2020)	3	3	0
70	Zinvolle doelen revalidatie VUmc (2018-2019)	19	19	20
71	Consortium Oxford-Amsterdam*	6	6	6
72	International Law Clinic	20	20	20
	Totaal meerjarig	458	400	283
	Eenmalig (2019 en 2018)			
80	Eenmalig 2018**	-24	-13	124
81	Vrije Schrijver	25	25	25
82	VU-Archief	25	25	0
83	Geloven in gezondheid	0	10	0
84	International Moot Court*	11	11	0

nr.		Real. 2019	Begr. 2019	Real. 2018
85	Martin Luther King Lezing	20	20	0
86	Mastertrack Health and Medical Humanities	16	16	0
87	Mobiele Vitrine Historisch Erfgoed*	16	16	0
88	Digitale tentoonstelling Topstukken	15	15	0
89	IOVIS t.b.v. FSW	34	30	75
90	Science Night 2019	2	0	0
91	Symposium Water in Times of Change	2	0	0
	Totaal Eenmalig	142	155	224
99	Totaal projecten, beurzen en subsidies	1.067	1.064	987
100	Totaal lasten	1.113	1.141	976
103	RESULTAAT	3	16	139

*Deze subsidies zijn verstrekt door de Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS)

** Eenmalig 2018 zijn alle subsidies aan eenmalige projecten 2018, die in 2019 niet zijn verlengd

*** Deze kosten zijn voldaan door de subsidie die is toegezegd over 2019 aan dienst Student & Onderwijszaken afdeling International Office.

6.3 Grondslagen Jaarrekening

De jaarrekening 2019 van VUvereniging is opgesteld conform eigen grondslagen van VUvereniging. Deze zijn waar dit bestuurlijk gewenst is in overeenstemming met titel 9 BW 2 en conform de richtlijnen genoemd in RJ 640. Op grond van artikel 2:360 lid 3 BW is VUvereniging daartoe overigens niet verplicht.

Verder is deze jaarrekening overeenkomstig opgesteld en op basis van de continuïteitsveronderstelling.

In maart 2020 werd de wereld geconfronteerd met de uitbraak van het Coronavirus (Covid-19). Met de financiële gevolgen van deze uitbraak is in deze jaarrekening geen rekening gehouden omdat deze situatie zich heeft voorgedaan ná afloop van boekjaar 2019. Het Coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor de jaarrekening 2020 en mogelijk ook voor de jaren daarna, omdat de beurskoersen sterk zijn gedaald. Voor VUvereniging heeft deze daling grote invloed op de waardeontwikkeling van haar effectenportefeuille. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu niet te bepalen.

Het Coronavirus heeft geen invloed op de continuïteitsveronderstelling van VUvereniging. Ook worden er geen materiële effecten op de waardering van schattingselementen in de jaarrekening 2019 van VUvereniging verwacht.

Grondslagen Balans

Financiële vaste activa

Alle financiële vaste activa worden tegen actuele waarde gewaardeerd.

De effectenportefeuille wordt verantwoord tegen actuele waarde.

Liquide middelen

De waardering van de liquide middelen is op grond van het saldo op 31 december 2019 in euro's. Deze middelen staan ter beschikking van VUvereniging.

Overige financiële vlottende activa

Bij de eerste verwerking van financiële activa worden deze opgenomen tegen reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden gewaardeerd op basis van hun nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Toelichting eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit het Stichtingskapitaal, Overige reserves, Bestemmingsreserves en Fondsen. Het wordt gewaardeerd op basis van nominale waarde per 31 december 2019 na resultaatbestemming.

Voorzieningen

Voor verplichtingen en risico's uit het verleden waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar die wel redelijkerwijs zijn in te schatten, worden voorzieningen getroffen. Hoe groot de voorziening moet zijn, wordt bepaald door te schatten welke bedragen noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen op de balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd op basis van hun nominale waarde.

Grondslagen Winst- en verliesrekening

Algemeen

Het resultaat wordt vastgesteld aan de hand van het baten- en lastenstelsel. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Baten en Lasten

In de berekening van de baten en lasten wordt rekening gehouden met de bovenstaande grondslagen. Alleen die baten en lasten worden opgenomen die voor dit verslagjaar van toepassing zijn. Alleen de (voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die bekend waren voor het einde van het verslagjaar worden opgenomen. Daarnaast wordt aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen voldaan.

Beleggingsopbrengsten

De gerealiseerde en ongerealiseerde opbrengsteffecten worden onder één noemer verantwoord. Deze opbrengst is drie procent van het per 1 januari van het verantwoordingsjaar bij Van Lanschot belegde vermogen. Dit vermogen wordt gedefinieerd als de verantwoorde effectenportefeuille en het saldo liquide middelen dat bij Van Lanschot wordt aangehouden. Het verschil tussen de verantwoorde beleggingsopbrengst en de opbrengst cf. de Van Lanschot opgave wordt via een directe vermogensmutatie toegevoegd dan wel onttrokken aan de reserve herwaardering effecten.

Subsidies en beurzen

Subsidies en beurzen worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn toegekend. Als ze op het einde van het verantwoordingsjaar nog niet tot uitbetaling zijn gekomen, worden ze op de Balans als schuld verantwoord.

6.4 Toelichting op de balans

6.4.1 Activa

A. Financiële vaste activa – effecten

De beleggingsportefeuille van VUvereniging wordt beheerd door Van Lanschot, binnen door het Bestuur van VUvereniging opgestelde richtlijnen.

De lange termijn verdeling van de portefeuille wordt periodiek geëvalueerd. In 2019 (zoals ook in 2018 en 2017) is besloten om de lange termijn verdeling te handhaven op 63,5% Vastrentende Waarden en 36,5% Aandelen. De portefeuille is belegd in een combinatie van individuele obligaties, passieve strategieën en actieve beleggingsfondsen, waarvan een zeer groot deel wordt gescreend op basis van internationale richtlijnen ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen. In 2019 is verdere verduurzaming doorgevoerd door vergroting van het belang in de UBS Global SRI Pool.

Het actieve beleid van de beheerder heeft zich, binnen de ruimte die de afgesproken richtlijnen hiervoor bieden, gedurende het jaar 2019 vertaald in een verder overwogen positie in Vastrentende Waarden en een onderwogen positie in Aandelen. De beleggingsportefeuille van VUvereniging heeft in 2019 een rendement behaald van +13,4%. Aandelen hebben de grootste bijdrage geleverd aan het rendement (+30,6%). Vastrentende Waarden hebben eveneens een positief rendement laten zien (+5,6%).

Per 31 december 2019 bedraagt de waarde van de beleggingsportefeuille van VUvereniging in totaal k€ 18.365 (incl. k€ 133 liquide middelen bij Van Lanschot). Daarnaast is er per 31 december 2019 een rekening courantpositie van € 99.758 in het kader van over te boeken liquide middelen naar VUvereniging.

De specificatie is als volgt:

<i>(in k€)</i>	1-1-2019	Verkopen	Aflossingen	Aankopen	Herwaarder- deringen	31-12- 2019
Aandelenfondsen	1.807	-2.129	0	945	29	652
Europa	1.279	-1.279	0	0	0	0
Noord-Amerika	0	0	0	0	0	0
Opkomende Markten	644	-624	0	595	70	685
Ontwikkelde Markten	2.491	-1.139	0	2.332	904	4.587
	6.220	-5.171	0	3.871	1.003	5.923
Obligaties						
Staatsobligaties	3.052	-911	-153	1.162	18	3.168
Vastrentende waarde kortlopend	392	-1.833	0	2.452	-12	999
Vastrentend High Yield	868	-212	0	0	71	728
Bedrijfsobligaties	4.350	-508	0	976	390	5.207
Vastrentend Hoge Kwaliteit Internationaal	2.167	-609	0	595	54	2.207
	10.830	-4.073	-153	5.185	521	12.309
Σ 2019	17.050	-9.244	-153	9.056	1.523	18.232
Σ 2018	17.825	-6.979	-125	7.041	-712	17.050

Het detailoverzicht van de door VUvereniging gehouden aandelenfondsen en de obligaties per 31 december 2019 is opgenomen in bijlage 1.

B. Financiële vaste activa – deelnemingen

Dit betreft deelnemingen in twee beleggingsmaatschappijen in onroerende goederen verkregen uit de nalatenschap van wijlen de heer J.S. Dittmer, met een totale waarde van k€ 9.932. De vereniging heeft van de B.V. Beleggingsmaatschappij 'Overtoom' 27,5% en van de B.V. Beleggingsmaatschappij 'Lijn Acht' 57,78% van de aandelen in haar bezit. Beide beleggingsmaatschappijen zijn gevestigd in Amsterdam.

De specificatie is als volgt *(in k€)*

	2019	2018
27,50% B.V. Beleggingsmaatschappij 'Overtoom'	6.321	3.684
57,78% B.V. Beleggingsmaatschappij 'Lijn Acht'	3.611	2.701
	9.932	6.385

De waardering van Beleggingsmaatschappij 'Overtoom' en 'Lijn 8' heeft plaatsgevonden op actuele waarde. Hiervoor is per begin april 2020 een taxatie uitgevoerd op de panden van 'Overtoom' en 'Lijn 8' met als uitgangspunt "duurzaam beleggingsfonds".

Deze taxatie leidde tot de onderstaande waarderingen begin april 2020 ten opzichte van de uitgevoerde taxatie in 2015:

Beleggingsmaatschappij "Overtoom"

	2020	2015	2020	2015
	deel VU Ver	deel VU Ver	getaxeerd	getaxeerd
Nassaukade 391 t/m 394	2.481.875	1.691.250	9.025.000	6.150.000
Kinkerstraat 323 t/m 359	3.839.000	1.815.000	13.960.000	6.600.000
Totaal getaxeerd	6.320.875	3.506.250	22.985.000	12.750.000

Beleggingsmaatschappij "Lijn Acht"

	2020	2015	2020	2015
	deel VU Ver	deel VU Ver	getaxeerd	getaxeerd
Rijnstraat 64 t/m 78	3.134.444	2.311.111	5.425.000	4.000.000
Leidsekruisstraat 23	476.667	260.000	825.000	450.000
Totaal getaxeerd	3.611.111	2.571.111	6.250.000	4.450.000

De taxaties per 2020 zijn veel hoger dan de taxaties per 2015 door de stijging van de huizenprijzen in Amsterdam de afgelopen jaren. Met name de taxatie van de Kinkerstraat is gestegen. Dit wordt veroorzaakt door een explosieve stijging van de huizenprijs in de Kinkerbuurt door de krapte op de huizenmarkt en de opening van de Hallen.

C. Vlottende activa

De vlottende activa van k€ 1.035 bestaan uit: k€ 29 debiteuren, k€ 164 overlopende activa en k€ 842 liquide middelen. Deze posten worden hierna toegelicht.

Vlottende activa – debiteuren (in k€)

	2019	2018
Debiteuren	29	3
Voorziening debiteuren	0	0
Totaal debiteuren	29	3

In 2019 is het bedrag aan debiteuren toegenomen ten opzichte van 2018. Deze toename wordt veroorzaakt, omdat in de debiteurenpost een subsidie van de VU van k€ 25 is opgenomen. De vermelde bedragen aan debiteuren staan niet langer dan één jaar open.

Vlottende activa – overlopende activa e.d. (in k€)

	2019	2018
Dividend Overtoom en Lijn 8	97,5	82
Dividendbelasting Overtoom en Lijn 8	17,2	36
Rekening courant VU	8	33
Voorgesloten subsidie VCAS VU doctores tbv FRT	2	2
Te vorderen over te dragen vermogen SBL, voorheen VU Fonds	26	26
Terug te vorderen Vumc subsidie Kerkelijke fondsen	13	0
Nog te ontvangen bedragen	164	179

Het dividend van Overtoom en Lijn 8 en de dividendbelasting Overtoom en Lijn 8 hebben betrekking op het interimdividend over 2019 dat per eind februari 2020 is uitgekeerd.

Het over te dragen vermogen van SBL, voormalig VU-Fonds, is gelijk gebleven ten opzichte van 2018.

Vlottende activa – Liquide middelen (in k€)

		2019	2018
ING bank	(Vereniging)	533	10
Deutsche bank	Betaalrekening	76	240
Van Lanschot	Beleggingsrekening	134	61
Van Lanschot	Rekening Courant	100	0
		842	311

Het saldo liquide middelen is gestegen met k€ 531. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt doordat rekening is gehouden met de begin 2020 benodigde liquide middelen voor de betaling achteraf van de subsidie aan International Office over 2019. Met de liquide middelen van Van Lanschot worden geen betalingen gedaan, behalve periodieke overboeking van liquide middelen naar de VU. Deze maken deel uit van de beleggingsportefeuille.

6.4.2 Passiva

D - W Eigen Vermogen

Het Eigen Vermogen is weergegeven inclusief resultaatbestemming. Het is opgebouwd uit het Vrij besteedbaar vermogen, Bestemmingsreserves en Fondsen.

Het vrij besteedbaar vermogen bestaat uit het Stichtingskapitaal, Algemene Reserves, Inbreng VU-Fonds, het Dittmerlegaat en het Algemeen Steunfonds.

Bestemde reserves zijn door het Bestuur gevormd met het oog op verwachte toekomstige uitgaven. Fondsen mogen slechts worden besteed binnen de kaders die door de betreffende erflater of schenker zijn aangegeven.

Enkele componenten van het Eigen Vermogen worden hieronder nader toegelicht.

Toelichting Vrij besteedbaar vermogen

E. Algemene reserve

Het Resultaat ad k€ 3 is aan de Algemene Reserve toegevoegd.

F. Inbreng VU-Fonds

Met het bestuur van het voormalig VU-Fonds is bij de overdracht van middelen overeengekomen dat de inbreng VU-Fonds van k€ 506 als zodanig herkenbaar blijft als component van het Eigen Vermogen van VUvereniging. Omdat in 2017 bleek dat er minder geld van het voormalig VU-Fonds zou worden ontvangen, is dit bedrag bijgesteld naar k€ 479. De feitelijke inbreng van het laatste gedeelte van het vermogen van het VU-Fonds in VUvereniging zal in 2020 worden geëffectueerd.

G. Dittmerlegaat

De waarde van het Dittmerlegaat wordt gelijk gesteld aan de waarde van de met dat legaat verworven deelnemingen. Voor 2019 is de als gevolg van herwaardering van de deelnemingen Overtoom en Lijn 8 een bedrag van k€ 3.609 toegevoegd aan het Dittmerlegaat.

Jaarlijks worden de dividenden van de deelnemingen in het Dittmerfonds (T) gestort, uitgaven worden daaruit gedaan.

H. Algemeen Steunfonds

Het Algemeen Steunfonds behoort tot de Overige reserves. Het Bestuur kan in geval van urgentie in de loop van het jaar buiten de begroting tot besteding besluiten. In de bestuursvergadering van 7 september 2018 heeft het Bestuur bij de bespreking van de begroting 2019 besloten om k€ 25 vanuit het Algemeen Steunfonds in te zetten als financiële bijdrage voor het project VU-Archief in 2019. Hiermee is dit fonds ten opzichte van 2018 met k€ 25 afgenomen naar k€ 95.

Toelichting Bestemmingsreserves

I. Reserve ledenwerving

De kosten van ledenwerving zijn in 2017 ten laste van VU – Bestuurszaken gebracht (zie bijlage 3). Daardoor hoefde deze voorziening niet te worden aangesproken. Ze is voorzichtigheidshalve wel gehandhaafd. Deze reserve is niet gemuteerd in 2019 en heeft een eindsaldo van k€ 41.

L. Reserve herwaardering effecten

Vanaf 1 januari 2014 wordt 3% van het in effecten belegde vermogen als trendmatige opbrengst beschouwd en in de jaarrekening als beleggingsopbrengst verantwoord. Het verschil met de werkelijke opbrengst wordt toegevoegd of onttrokken aan de Reserve herwaardering effecten. Doel hiervan is een gelijkmatige opbrengstenstroom te waarborgen.

Voor de ingangsdatum van 1 januari 2014 is gekozen, omdat UBS/Van Lanschot toen is gestart met actief effectenbeleid. Daarnaast was dit ongeveer het einde van de economische crisis, waardoor de waarderingen op die datum als een minimum mogen worden beschouwd.

Voor 2019 is de mutatie van deze voorziening berekend door het resultaat van 13,4% over het belegd vermogen inclusief liquide middelen per 31 december 2018 te vergelijken met het normresultaat van 3% dat is opgenomen in de begroting. Het verschil van in totaal k€ 1.695 is ten gunste van de reserve herwaardering effecten gebracht.

M. Fonds Kuyper Katheder

Het Fonds Kuyper Katheder was een geschenk van VUvereniging aan de VU bij haar 100-jarige bestaan in 1980. Het fonds wordt vandaag de dag aangewend voor de Kuyper Voordracht, een prestigieuze publiekslezing met grote namen als sprekers. In 2019 is deze bestemmingsreserve met k€ 48 gelijk gebleven ten opzichte van 2018.

Het Bestuur heeft in 2019 van de rector een verzoek ontvangen voor de inzet van de middelen uit het Fonds Kuyper Katheder (k€ 48). Het voorstel is om de middelen te bestemmen ten behoeve van de organisatie van het Kuyperjaar in het collegejaar 2020-2021, meer specifiek om het te besteden aan extra ondersteuning in de vorm van een student-assistent, maar ook aan enkele initiatieven die de maatschappelijke inzet van Kuyper voor de gehele VU-gemeenschap actualiseren. Verantwoording geschiedt achteraf aan het Bestuur. VUvereniging zal de kosten van dit project verantwoorden in het jaar dat het Bestuur VUvereniging de inhoudelijke verantwoording heeft goedgekeurd.

N. IOVIS

Het Bestuur VUvereniging heeft in 2017 een bestemmingsreserve van k€ 169 gevormd voor het "Instituut voor Oorlog en Vrede" (IOVIS). Uit deze reserve is in 2017 k€ 3 uitgegeven in de oriënterende fase en is in 2018 k€ 76 uitgegeven, als eerste subsidiebedrag aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de VU. Dit betrof de aanloopkosten van de minor Peace and Conflict Studies. In 2019 is k€ 3,4 aan aanloopkosten uitgegeven door een subsidiebedrag aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de VU. Daarnaast is een bedrag van k€ 30 bijgedragen aan deze minor, omdat het aantal ingeschreven studenten veel groter was dan vooraf voorzien en de Faculteit der Sociale Wetenschappen tegen het knelpunt aanliep dat financiering van studiepunten in Nederland twee jaar achterloopt.

Toelichting Fondsen

O. Fonds Wille

De bestemming van de geldmiddelen is voor academische vorming van buitenlandse studenten met het doel dat zij na studie aan de VU hun kennis ten goede laten komen in hun land van herkomst. In overleg met de executeur testamentair is dit fonds thans geheel bestemd voor het Asaliproject (zie paragraaf 3.3). Aan het fonds wordt rente toegerekend ter grootte van 3% over het saldo op 31 december van het boekjaar. In 2019 is k€ 0 uitgekeerd aan het Asaliproject, omdat de in voorgaande jaren uitgekeerde bedragen door dit project nog niet waren besteed. Ook is er k€ 9 toegevoegd aan rentebaten. Daarmee komt het eindsaldo van dit fonds op k€ 311.

P. Fonds Mijntje Pruissen

Dit legaat dient ter ondersteuning van theologische studenten aan de VU, die ten gevolge van tijdens de universitaire studie opgekomen omstandigheden (buiten hun schuld), niet meer in staat zijn de aan die studie verbonden kosten verder te betalen. In de bestuursvergadering van 6 februari 2017 heeft het Bestuur besloten dat het International Office van de VU (IO) het gehele fonds mag benutten voor het verstrekken van beurzen aan financieel minder daadkrachtige studenten uit niet-EEG landen voor het volgen van een Engelstalige masteropleiding aan de faculteit Religie en Theologie. In 2019 heeft IO conform afspraak een subsidie uit dit fonds ontvangen van k€ 47,8. Er resteert nu nog k€ 45.

Q. Fonds J.L. Bultsma

Uit dit fonds werd de jaarlijkse zogenaamde "Bultsmaprijs" uitgereikt aan een student die zich bijzonder heeft onderscheiden. In 2018 zijn geen mutaties geweest in dit fonds. Het eindsaldo is k€ 7. Het Bestuur heeft in 2018 besloten om een voorstel van het IO goed te keuren om uit dit fonds zes beurzen van € 1.250 te verstrekken. Daartoe is dit fonds met € 500 uit het Algemeen Steunfonds aangevuld. Deze toekenning is in 2019 nog niet opgevraagd door IO. De verwachting is dat dit bedrag in 2020 opgevraagd gaat worden.

T. Dittmerfonds

Dit fonds was altijd al bestemd voor bestedingen binnen de faculteiten BETA, ACTA, GNK en SBE. Daarnaast heeft het Bestuur besloten dat vanaf 2019 de faculteiten Sociale wetenschappen (FSW) en Gedrags- en Bewegingswetenschappen (FGB) eveneens worden toegelaten tot het Dittmerfonds. Het wordt gevoed door de beleggingsopbrengsten van de deelnemingen Overtoom en Lijn 8.

Het verloop is als volgt (in k€):

Stand 1-1-2019	99
Bij: Dividenden deelnemingen	171
Af: Administratief te laat verantwoorde dividendbelasting 2017	- 14
Af: Bijzondere leerstoelen Dittmerfonds (8)	- 16
Af: Beurzen Dittmerfonds (48)	<u>-164</u>
Stand per 31-12-2018	77

V. VCAS Fonds

Door de Van Coeverden Adriani Stichting wordt ten behoeve van dit fonds jaarlijks een bedrag aan VUvereniging geschonken (in 2019 k€ 200), op voorwaarde dat de besteding de instemming heeft van het bestuur van VCAS. De subsidieverlening uit dit fonds is met ingang van 2016 geheel met die van VUvereniging geïntegreerd. In 2019 is k€ 264 aan subsidies besteed. Deze bestedingen zijn nader toegelicht onder "projecten VCAS" onder de subsidies en bijdragen. Per saldo is derhalve k€ 64 aan het VCAS Fonds onttrokken. Het eindsaldo is k€ 70. Vanaf 2018 is aan het fonds geen rente meer toegerekend. Die wordt geacht de administratiekosten te dekken.

W. HBK Fonds

De Haak Bastiaanse Kunemanstichting is vanwege efficiency- en governance-overwegingen qua vermogen en activiteiten ingevoegd in VUvereniging. De overgedragen middelen zijn ondergebracht in het onderhavige bestemmingsfonds. Daaraan wordt voortaan het normatieve beleggingsrendement van VUvereniging toegerekend.

De middelen zijn bestemd voor wetenschappelijke onderzoek door doctores of doctorandi van protestants-christelijke signatuur in de faculteiten Geneeskunde, BETA voor de wetenschappelijke richtingen Wiskunde en Natuurkunde en Religie en Theologie. Het HBK fonds had per 2019 een beginsaldo van k€ 571. In het verslagjaar is k€ 17 aan resultaat effecten toegerekend op basis van 3% van de beginstand van het HBK Fonds. Er is k€ 15 besteed, waarmee het eindsaldo op k€ 573 uitkomt.

Y. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen in 2019 handelscrediteuren, nog te betalen bedragen en vooruit ontvangen contributies. (in k€):

	2019	2018
Handelscrediteuren	386	2
Schuld personeel (vakantiegeld)	0	2
Nog te betalen bedragen	212	385
Vooruitontv contributies 2019	0	1
RC verhouding met de VU	0	0
Totaal kortlopende schulden	598	390

De nog te betalen bedragen worden in onderstaande tabel gespecificeerd (*in k€*).

	2019	2018
Bewaarloon Van Lanschot vierde kwartaal	17	16
VCAS subsidies	45	86
Dittmerfonds subsidies	1	105
Nog te betalen subsidies 2019	131	139
Accountantskosten Dubois 2019	16	15
Personele kosten 2018	0	19
Repro en drukwerk ed	2,3	0
Kosten Ledenraad november 2018	0	5
Totaal	212	385

Een totaalbedrag van k€ 284 onder zowel de handelscrediteuren als de nog te betalen bedragen heeft betrekking op nog te factureren beurzen van International Office van de VU. Dit betreft volledig de in bijlage 2 genoemde posten.

6.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

VUvereniging heeft het bloot eigendom van 74 aandelen van de BV Beleggingsmaatschappij Overtoom, onder de last van vruchtgebruik van deze aandelen. Indien het vruchtgebruik bij overlijden van de vruchtgebruikers vervalt, dienen de opbrengsten van deze aandelen besteed te worden ten behoeve van het Dittmerfonds bij VUvereniging.

6.6 Toelichting op Staat van Baten en Lasten

Hierna worden de belangrijkste posten van de Staat van Baten en Lasten toegelicht. De nummers van de verschillende posten verwijzen naar de Staat van Baten en Lasten op bladzijde 33.

6.6.1 Baten

1. Beleggingsopbrengsten

De beleggingsopbrengsten bestaan uit de dividenden uit de deelnemingen ten behoeve van het Dittmerfonds (k€ 171) plus de normatieve onttrekking ad 3% aan de beleggingen in effecten bij Van Lanschot (k€ 513 waarvan k€ 17 voor HBKS).

<i>(in k€)</i>	2019	begroting 2019	2018
Opbrengsten Overtoom en Lijn 8	171	150	162
Administratief te laat verantwoorde dividendbelasting 2017	-14	0	0
Beleggingsopbrengsten effecten	496	517	518
Idem, HBKS	17	17	17
Totaal	671	684	697

De opbrengsten Overtoom en Lijn 8 van k€ 171 hebben betrekking op ontvangen dividenden van deze deelnemingen. Deze opbrengsten zijn hoger dan de begroting, doordat de BV's hun dividendbeleid hebben aangepast.

Over 2019 is een negatief bedrag verantwoord ad k€ 14. Dit betreft een door VUvereniging opgenomen vordering inzake te ontvangen dividendbelasting 2017 over het ontvangen dividend van Overtoom en Lijn 8 in 2017. In 2018 is deze dividendbelasting feitelijk terugontvangen en had deze vordering moeten vrijvallen.

Het beleggingsresultaat effecten is als volgt opgebouwd (*in k€*):

Beginstand incl. liq. en HBKS	17.111
Beginstand liquide middelen Van Lanschot	61
Beginstand incl. HBKS	17.050
<hr/>	
Bruto rendement incl. liq. en HBS	2.208
<i>Idem, % (enkelvoudig)</i>	12,9%
AF: norm 3% over 17.842.527	-513
Naar herwaarderingsreserve (L)	1.695
<hr/>	
Aandeel HBKS (3% van 569 k€)	17
Aandeel Wille (3% over 293 k€)	9
Aandeel Vuver.	487
Totaal	513

2. Contributies

Het totaalbedrag aan contributies van leden van VUvereniging is k€ 57. In 2018 waren deze opbrengsten nog k€ 61. De achteruitgang van deze opbrengsten kan worden verklaard door een achteruitgang in het aantal leden.

3. Opbrengsten erfenissen, legaten en dergelijke

De specificatie is als volgt (in k€):	2019	Begroting 2019	2018
Opbrengst legaten	0	0	0
Donaties	6	0	6
Samen	6	0	6

In 2019 heeft VUvereniging geen legaten ontvangen. De donaties aan VUvereniging zijn in 2019 gelijk gebleven aan 2018.

4. Opbrengst Van Coeverden Adriani Stichting

De Van Coeverden Adriani Stichting subsidieert VUvereniging jaarlijks, in 2019 met een bedrag van k€ 200. Het bestuur van deze stichting geeft jaarlijks aan waaraan deze gelden besteed dienen te worden.

5. Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en fondsen

De specificatie is als volgt (in k€):	Real. 2019	Begroting 2019	Real. 2018
Mutatie Algemeen Steunfonds	25	26	50
Mutatie IOVIS reserve	34	0	76
Mutatie VCAS Fonds	64	58	62
Mutatie Dittmerfonds	22	0	-45
Mutatie Fonds Wille	-9	0	-9
Mutatie Fonds Mijntje Pruissen	48	0	19
Mutatie HBK fondsen	-2	-2	-2
Onttrekking Algemene Reserve	nvt	120	nvt
Opheffing Fonds Bultsma	0	8	
Totaal onttrekkingen aan fondsen	182	209	151

In de begroting 2019 was een (jaarlijkse) onttrekking aan de Algemene Reserve van k€ 120 begroot, gebaseerd op een veronderstelde waardeinstijging van onze aandelen in bloot eigendom in de BV's Overtoom en Lijn Acht (zie blz. 39). In feite was dit een begroot tekort, dat door Bestuur en Financiële Commissie verantwoord werd geacht tegen de achtergrond van de bedoelde waardeinstijging.

Door een combinatie van factoren (zie 3de analyse op pag. 30) heeft dit tekort zich uiteindelijk niet voorgedaan: het Resultaat over 2019 is k€ 3.

6. Overige baten

In 2019 zijn er geen overige baten verantwoord.

6.6.2 Lasten

De Lasten worden als volgt toegelicht:

10. Personele lasten bestuurlijke ondersteuning

De specificatie is als volgt (in k€):

	2019	Begroting 2019	2018
Kosten (bestuurlijke) ondersteuning	146	128	118
Bestuursleden VUvereniging	19	19	19
Overige personele lasten	2	0	0
Personele lasten	167	147	137

Kosten (bestuurlijke) ondersteuning

De kosten (bestuurlijke) ondersteuning van k€ 146 zijn in 2019 k€ 28 toegenomen ten opzichte van 2018. Er is een kostenverhoging gerealiseerd van k€ 25, omdat de VU vanaf 2019 de kosten voor bestuurlijke ondersteuning inclusief 21% BTW factureert. Dit bedrag heeft de VU in 2019 eenmalig gecompenseerd door extra subsidie aan VUvereniging toe te kennen. Voor de jaren vanaf 2020 wordt een structurele oplossing uitgewerkt met betrekking tot de extra kosten die VUvereniging dient te betalen aan de VU. Verder is de pensioenpremie gestegen. Deze toename is onderdeel van de gefactureerde kosten voor bestuurlijke ondersteuning.

Daarnaast is er een lichte afname van de kosten bestuurlijke ondersteuning, vanwege compensatie van het bruto salaris van de secretaris VUvereniging vanaf 7 oktober tot en met 31 december in verband met zwangerschapsverlof. Tijdens het zwangerschapsverlof is de functie van secretaris VUvereniging één dag per week onbezoldigd waargenomen door de voorzitter van het Bestuur.

Het aantal fte's voor de bestuurlijke ondersteuning is conform de begroting 2019.

Onderstaand worden de toegerekende functionarissen en fte's gepresenteerd:

<i>In fte's</i>				
Functie	2019	Begroting 2019	2018 v/a 15 okt	2018 t/m 14 okt
Secretaris	0,6	0,6	0,6	0,5
Bestuurssecretaris	0,4	0,4	0,4	0,3
Secretaresse	0,3	0,3	0,3	0,3
Jurist	0	0	0	0
Controller	0,3	0,3	0,3	0,3
Totaal fte's	1,6	1,6	1,6	1,4

Bestuursleden VUvereniging

De bestuurders die ook voorzitter van het CvB VU respectievelijk RvB VUmc zijn, ontvangen evenals in 2018 geen remuneratie. De remuneratie van de overige bestuurders wordt vastgesteld door de Ledenraad. Hieronder is de vergoeding per bestuurder opgenomen.

<i>(x k€)</i>	2019	Begroting 2019	2018
ir W.J. Schoonen	10	10	10
Drs. D.B. Stadig	4,5	4,5	4,5
Drs. B.W. Groot	4,5	4,5	4,5
Prof. dr. C. Polman	0	0	0
Prof. dr. C.M. van Praag	0	0	0
Totaal	19	19	19

Overige personele lasten

De overige personele lasten van k€ 2 bestaan uit de kosten voor rouwadvertenties.

11. Kosten inzake verkiezing Ledenraad

Deze post had betrekking op 2017. In 2019 zijn hier evenals in 2018 geen kosten voor gemaakt.

12. Vergaderkosten Ledenraad en regio's

Voor het ondersteunen van de vergaderingen van de Ledenraad en de regio's was een bedrag van k€ 25 opgenomen in de begroting. Dit betrof de kosten van zaalhuur en catering voor deelname aan de Ledenraad en de regionale vergaderingen. In 2019 is er k€ 3 voor deze post verantwoord, omdat een bijeenkomst van de Ledenraad bij het VUmc werd gehouden, waarvoor (nog) geen factuur is ontvangen en omdat de andere bijeenkomst in The Basket is gehouden, wat minder kosten met zich meebracht dan de k€ 5 die voor een bijeenkomst bij de VU wordt begroot.

Er zijn geen vergaderkosten van de regio's gedeclareerd.

13. Beheer beleggingen

Dit betreft k€ 63 fee van Van Lanschot voor het beheer van de beleggingen in 2019. De begrote kosten waren k€ 68.

14. Overige organisatiekosten

De specificatie is als volgt (in k€):

	2019	Begroting 2019	2018
Kantoorkosten	1		0
Reis- en verblijfkosten	1		1
Beoordelingen en adviezen	16		-2
Bankkosten overig	3		2
Kosten IOVIS inzake voorbereiding opleiding	0		2
Totaal diverse algemene kosten	4		2
Totaal begrote overige kosten bestuurlijk*		47	
Totaal	25	47	5

*De begroting 2019 is voor de overige organisatiekosten op totaalniveau opgesteld. Daarom is voorzien in de post "begrote overige kosten bestuurlijk".

De werkelijke overige organisatiekosten in 2019 zijn k€ 25 tegenover k€ 5 in 2018. Het verschil heeft voornamelijk te maken met de mutatie in de beoordelingen en adviezen. De beoordelingen en adviezen hebben geheel betrekking op accountantskosten controle jaarrekening van k€ 16 in 2019. In 2018 waren de kosten – k€ 2. Dat bedrag was een saldo van k€ 15 betrekking op de controle van de jaarrekening over het boekjaar 2018 en –k€ 17 wegens een vrijval van de accountantskosten over het boekjaar 2015.

15. Bijdragen instellingen in organisatiekosten

De bijdragen van de instellingen VU en VUmc waren in 2019 k€25 hoger dan volgens de begroting 2019, omdat de VU een eenmalige extra subsidie heeft verstrekt voor de kosten die VUvereniging voor BTW op het personeel bestuurlijke ondersteuning gefactureerd heeft gekregen. Deze bijdragen zijn als volgt opgebouwd (in k€):

	2019	Begroting 2019	2018
VU	140	115	115
VUmc	115	115	115
Totaal	255	230	230

20 Kosten ledencontact/regionale programmering

De personele kosten VUvereniging met betrekking tot ledencontact/ regionale programmering zijn vanaf 2019 aan VUvereniging gefactureerd, om te voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de BTW. Omdat hier tegenover een subsidie aan International Office is overeengekomen tussen VU en VUvereniging, is dit bedrag in de jaarrekening 2019 geheel verantwoord onder de subsidie aan beurzen uitgevoerd door International office.

De materiële kosten Ledenwerving en –binding 2019 van k€ 43 zijn in tegenstelling tot 2018 niet bij de VU verantwoord, maar bij VUvereniging. Dit geldt ook voor de materiële kosten voor regionale programmering. Voor regionale programmering is voor 2019 k€ 10 extra budget toegekend uit de ruimte die ontstond doordat een begrote subsidie "De staat van God" in 2019 werd teruggevorderd omdat het symposium niet doorging. De kosten van programmering zijn precies conform het uitgebreide budget van k€ 20.

De volledige kosten van ledencontact/ regionale programmering zijn in bijlage 3 opgenomen.

30 t/m 36, 40 t/m 42a en 50 t/m 91 Diverse subsidies

De verschillende subsidies worden in hoofdstuk 3 inhoudelijk toegelicht.

Projecten VCAS – in staat van baten en lasten gemarkeerd met *

Voor de projecten gesubsidieerd door VCAS geldt onderstaande specificatie.

	Specificatie projecten VCAS (in k€)	Real. 2019	Begr. 2019	Real. 2018
	Structureel (geen einddatum vastgesteld)			
35	Fonds Community Building incl. Hooglerarenconcert*	16	16	16
36	Publicatiefonds*	15	15	15
	Totaal Structureel	31	31	31
	Beurzenprogramma (zie bijlage 2)			
41	Beurzenprogramma t.l.v. VCAS*	56	59	58
	Totaal beurzenprogramma VCAS	56	59	58
	Meerjarig			
59	Bridging Gaps (2017-2020)*	29	27	27
60	Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (HDC) (2018-2021)*	30	30	30
61	Synode van Dordrecht *	1	0	0
62	European Academy on Religion and Society (EARS) (2016-2020)*	30	30	30
63	Postdoc programma (2016-2019)*	37	29	-9
64	Migration Law Clinic (2017-2019)*	18	18	17
71	Consortium Oxford-Amsterdam *	6	6	6
	Totaal meerjarig	150	139	101
	Eenmalig (2019 en 2018)			
80	Eenmalig 2018*	0	0	72
84	International Moot Court*	11	11	0
87	Mobiele Vitrine Historisch Erfgoed*	16	16	0
	Totaal Eenmalig	27	27	72
100	Totaal projecten, beurzen en subsidies	264	256	262

Subsidies voor de volgende projecten zijn per ultimo 2019 toegezegd maar nog niet besteed. Deze projecten zijn opgenomen onder Y. Kortlopende schulden.

Omschrijving project (in k€)	2019	2018
European Academy on Religion and Society (EARS)	30	0
Publicatiefonds	15	0
Beurzen International office vanuit VCAS	56	58
Biografie Hovy	0	28
Totaal nog te betalen	101	28

Ad. 40, 41, 42, 43 en 44 Beurzen

De beurzen worden feitelijk toegekend en geadmistreerd door de dienst Student- & ondersteunende zaken (SOZ) binnen de VU. In bijlage 2. is een specificatie opgenomen.

Eventuele ontvangen bijdragen van de Van Oordt tot Bunschoten Stichting en eventuele aan familieleden van de stichter uitbetaalde beurzen worden met ingang van 2017 eveneens in die bijlage verantwoord.

Daarnaast is in de begroting 2019 opgenomen dat International Office beurzen zou verstrekken vanuit het Fonds Bultsma. Deze beurzen zijn in 2019 niet door International Office gedeclareerd.

Overige bestemmingsfondsen

Ten laste van de kleinere bestemmingsfondsen zijn in 2019 geen uitgaven gedaan. Deze uitgaven worden vanwege hun incidentele karakter niet begroot.

6.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na 31 december 2019 geen voor deze jaarrekening van belang zijnde gebeurtenissen plaatsgevonden, behalve de wereldwijde uitbraak van het Coronavirus (COVID 19). Dit had tot gevolg dat de beurskoersen harder zijn afgenomen dan tijdens de crisis in 2008. Voor VUvereniging heeft de daling van de beurskoersen sterke invloed op de waardeontwikkeling van haar effectenportefeuille. De waardering daarvan per eind 2019 is niet representatief voor het beeld van de waardering van de effectenportefeuille vanaf eind februari 2020. In de huidige situatie is niet in te schatten wat de invloed van deze crisis is op de waardering van de effectenportefeuille eind 2020.

De continuïteit van VUvereniging komt door deze crisis niet in gevaar.

7. Overige gegevens

7.1 Resultaatbestemming in overeenstemming met de statuten

Overeenkomstig de statuten artikel 3 Grondslag en artikel 4 Doel. Middelen. vindt conform het overzicht hieronder bestemming van het resultaat van k€ 3 plaats.

	Real. 2019	Real. 2018
Verdeling resultaat		
Naar algemene reserve (E.)	3	139
	3	139

7.2 Controleverklaring

De externe accountant heeft op 13 juni 2020 een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2019 van VUvereniging.

Voor een verantwoorde oordeelsvorming over de financiële positie en de resultaten van VUvereniging opgesteld op basis van eigen grondslagen, dienen deze gepubliceerde jaarverslag en jaarrekening gelezen te worden in samenhang met de volledige jaarrekening.

BIJLAGE 1: Inhoud effectenportefeuille

Per 31 december 2019 bestond de beleggingsportefeuille van VUvereniging uit de volgende aandelenfondsen en obligaties:

Rubriek	Individueel stuk	Waarde	Waarde
		31-12-2019	31-12-2018
		k€	k€
<u>Aandelenfondsen</u>			
Europa	AB European Equity Pool	321,3	719,5
	Acadian Systematic Europe Pool	0,0	547,6
	KCM European SmallCap Pool	0,0	539,5
	Henderson Eur Fundamental Pool	0,0	0,0
	BestSelect Hermes European Growth	330,3	0,0
Wereldwijd			
Noord Amerika	UBS ETF MSCI USA SRI	0,0	1.278,7
Opkomende markten	JP Morgan Em. Markets Eq. Pool	229,7	316,1
	RAM Emerging Conservative Pool	0,0	328,0
	T.Rowe Global Emerging Markets	454,8	0,0
Ontwikkelde Markten	UBS SRI Global Equity Pool	4586,7	2.490,5
Obligaties			
Staatsobligaties	0.050% KFW 2016-24	101,7	100,2
	0.050% Landesbank B.-Wuerttemberg 2016-21	201,6	201,1
	0.200% EFSF 2015-25	102,3	99,4
	0.250% BNG 2015-25	76,7	74,7
	0.250% Rabobank 2017-24	102,1	100,0
	0.375% Axa Bank Europe 2016-23	204,3	202,4
	0.375% Lloyds Tsb Bank Plc 2016-21	202,0	0,0
	0.500% Nederland 2016-26	195,0	0,0
	0.750% Nederland 2017-27	430,3	417,3
	0.750% Nederland 2018-28	226,8	0,0
	1.000% ESM 2015-25	106,9	104,6
	1.375% EIB 2013-21	155,3	157,6
	2,250% Nederland 2012-22	303,4	857,6
	2.500% Nederland 2012-33	200,8	0,0
	2,750% DNB Boligkredditt AS 2012-22	163,3	166,2
	3.625% ABN Amro Bank 2010-20	155,7	215,3
	4.000% Cie Financement Foncier 2010-25	240,0	0,0
	4.375% Cie Financement Foncier 2007-19	0,0	198,4
	4.875% Bank of Scotland 2004-19	0,0	157,4

Rubriek	Individueel stuk	Waarde	Waarde
		31-12-2019	31-12-2018
		k€	k€
Vastrentende waarden kortlopend			
	Blackrock Euro Liquidity Fund	460,3	391,8
	JPM USD Liquidity Fund	538,4	0,0
Vastrentende waarden bedrijfsobligaties			
	Quoniam Global Corporate Bond Pool	3657,2	3.544,2
	SSgA Euro Sustain Corp Bond Index Fund	0,0	303,0
	UBS ETF US Liquid Corp Sustainable	967,5	502,7
	iShares ESG Screened Euro Corporate Bond	582,8	0,0
Vastrentende waarden High Yield			
	Aegon US High Yield Bond Fund	441,3	517,8
	Nordea European HY Bond Fund	286,2	350,7
Vastrentende waarden Hoge Kwaliteit internationaal			
	Vanguard US Govt Index Fund EUR H	2206,9	2.167,3
<u>Totaal</u>		<u>18.231,6</u>	<u>17.049,6</u>

BIJLAGE 2: Verstrekte beurzen

In hoofdstuk 3.1 is ingegaan op het beurzenprogramma van VUvereniging. Hieronder zijn de aantallen door International Office VU verstrekte beurzen naar wijze van financiering, categorie en faculteit gepresenteerd:

Eerst wordt een totaaloverzicht gepresenteerd, gevolgd door een berekening van de door VCAS verstrekte subsidies. Daarna worden de subsidies uit het Dittmerfonds en de algemene subsidies berekend.

Categorie	Faculteit	Studenten	k€	Begroot
A	BETA	1	14,5	
	FGB	1	14,6	
	FGW	2	29,2	
	FSW	3	43,8	
	RCH	4	58,4	
	SBE	3	43,8	
	FRT	1	14,6	
A Totaal		15	218,9	213,0
B	Acta	1	1,2	
	BETA	5	5,5	
	FGB	1	1,3	
	VUmc	4	5,0	
B Totaal		11	13,0	20,0
C	BETA	9	5,6	
	FGB	3	1,3	
	FGW	1	0,6	
	FSW	3	1,3	
	RCH	4	1,9	
	SBE	13	8,1	
	VUmc	1	0,6	
	FRT	1	0,6	
C Totaal		35	20,0	20,0
D	BETA	3	7,5	
	FGB	1	2,5	
	FGW	1	2,5	
	FSW	1	2,5	
	RCH	3	7,5	
	SBE	2	5,0	
	FRT	2	5,0	
D Totaal		13	32,5	47,0
Totaal generaal		74	284,4	300,0

Eerst is naar rato van de begroting 2019 beoordeeld welk deel van de subsidie door VCAS wordt verstrekt. Dit leidt tot het volgende overzicht:

(Bedragen in k€) Omschrijving	Totaal subsidie	VUvereniging en Dittmerfonds	VCAS
Totaal begroot	300	241	59
Werkelijk	284	228	56
Verschil	16	13	3

Vervolgens is nagegaan welke beurzen ten laste van het Dittmerfonds kunnen worden gebracht. Dit betreft, conform het legaat, bachelor en masterstudenten van de faculteiten Bèta, VUmc voor GNK, ACTA en SBE. Daarnaast heeft het bestuur van VUvereniging besloten dat de faculteiten Sociale Wetenschappen (FSW) en Gedrags- en Bewegingswetenschappen (FGB) gezien hun ontstaansgeschiedenis vanaf 2019 eveneens worden toegelaten tot het Dittmerfonds.

Dittmerfonds

Categorie	Faculteit	Studenten	k€	Begroot
A	BETA	1	145,0	
	FGB	1	14,6	
	FSW	3	43,8	
	SBE	3	43,8	
Totaal A		8	116,7	
B	Acta	1	1,3	
	BETA	5	5,5	
	FGB	1	1,3	
	VUmc	4	5,0	
Totaal B		11	13,0	
C	BETA	9	5,6	
	FGB	3	1,3	
	FSW	3	1,3	
	SBE	13	8,1	
	VUmc	1	0,6	
Totaal C		29	16,9	
D	BETA	3	7,5	
	FGB	1	2,5	
	FSW	1	2,5	
	SBE	2	5,0	
Totaal D		7	17,5	
Eindtotaal		55	164,1	103,5

Hierna is de verdeling als volgt (in k€):

VUvereniging en Dittmerfonds	228
Ten laste van Dittmerfonds	-164
Bijdragen Van Oordt tot Bunschoten Stichting	0
Van Oordt beurs met voorrang (0x)	0
Beurzenprogramma VUvereniging	64

Naast de beurzen vanuit het beurzenprogramma VUvereniging is er in 2018 ten laste van het Fonds Mijntje Pruisen 1 beurs verstrekt van k€ 18,5. In 2019 zijn er geen beurzen met voorrang aan familieleden van Van Oordt tot Bunschoten verstrekt, noch is een bijdrage van de Van Oordt tot Bunschoten Stichting ontvangen.

BIJLAGE 3: Kosten ledencontact en regionale programmering

De kosten van ledencontact en regionale programmering zijn verantwoord bij Bestuurszaken VU. Hiervoor is gekozen, omdat de VU deze kosten subsidieert aan VUvereniging. In ruil verstrekt VUvereniging k€ 213 subsidie aan het International Office van de VU.

Hieronder worden voor de algemene kosten ledenwerving, ledenorganisatie en regioprogrammering de kosten verantwoord voor zover deze bij Bestuurszaken VU zijn verantwoord.

<i>in k€</i>	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Personele lasten			
Regioprogrammering	66	60	40
Ledenorganisatie	57	46	45
Communicatieadviseur	87	72	57
Totaal personele lasten	210	178	142
Materiële kosten			
Kosten ledenwerving en -binding	23	30	16
Regionale programmering	20	10	5
Social media (pers en mat)	0	0	20
Inzet medewerkers F&A	18	15	15
Overige kosten	0	0	0
Totaal materiële lasten	61	55	56
Totaal generaal	271	233	198

Vanaf 2019 heeft de VU de personele lasten van het team VUvereniging inclusief 21% aan VUvereniging doorberekend, wat leidt tot 21% kostenverhoging. Vanwege de afspraak tot uitruil van de kosten voor team VUvereniging met de subsidie aan International Office, zijn de bedragen voor personele lasten en de inzet medewerker F&A in 2019 financieel verantwoord onder subsidies en bijdragen aan beurzen aan studenten. Vanaf 2020 zullen hier separate afspraken over worden gemaakt. De overige materiële lasten zijn wel bij VUvereniging in de kosten ledencontact en regionale programmering verantwoord.

De coördinator programmering organiseerde een serie programma's onder de noemer "De Vrije Wereld". Om dit in 2019 financieel mogelijk te maken is het budget van de teruggevorderde subsidie van het project "De staat van God" van k€ 10 hiervoor als extra budget ingezet. De materiële kosten van regionale programmering van k€20 zijn binnen het oorspronkelijke budget van k€ 10 plus het extra budget van k€ 10 gebleven.

Hieronder zijn de functionarissen en fte's opgenomen van team VUvereniging:

<i>In fte's</i>	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Functie			
Coördinator programmering	0,8	0,8	0,8
Medewerker ledenadministratie en -contact	0,9	0,9	0,9
Communicatieadviseur	0,8	0,8	0,6
Social media	0	0	0,2
Totaal fte's	2,5	2,5	2,5

Social media is vanaf 2019 een vaste kostenpost en wordt uitgevoerd door de communicatieadviseur.